

JAARVERSLAG

**20
23**

MUSEUM DE
FUNDATIE

Museum de Fundatie Zwolle tijdens *Kaleidoscope of (Hi)stories: Kunst uit Oekraïne*

INHOUDSOPGAVE

Missie en visie	5
Directieverslag	11
Verslag van de Raad van Toezicht	17
Bezoekersaantallen	23
Nieuwe tentoonstellingen	35
Publicaties	45
Subsidiënten, VriendenLoterij, Sponsoren & Vrienden	50
Collectie	54
Bibliotheek & documentatie	64
Publiciteit	67
Educatie & Interpretatie	75
Personeel & organisatie	83
Organogram	84
Financiën	88
Contact	94
Colofon	97

Kasteel het Nijenhuis tijdens *Roosen & Guests*

MISSIE EN VISIE

Missie

Museum de Fundatie verbindt mensen met kunst, makers en elkaar. Met tentoonstellingen, educatie, publieksprogramma en publicaties maken wij kunst in onze huizen en daarbuiten toegankelijk. We maken nieuwsgierig en stimuleren de maatschappelijke dialoog over beeldende kunst en vormgeving van de late middeleeuwen tot nu. We opereren internationaal en zijn tegelijk diep verankerd in Overijssel en Zwolle.

De **kernwaarden** van Museum de Fundatie zijn open, dynamisch, verbindend en nieuwsgierig.

Visie

Museum de Fundatie is een plek voor inspiratie, dialoog, verwondering en debat over kunst en vormgeving van de late middeleeuwen tot heden. Als thuis voor makers van alle disciplines zijn wij een aanjager voor kunst en cultuur in de regio en daarbuiten. Ons streven naar maximale toegankelijkheid, zowel analoog als digitaal, gaat hand in hand met interactie en samenwerking met lokale en internationale gemeenschappen. We faciliteren onderzoek naar onze collectie en bieden een platform voor experiment en nieuwe ideeën. Kunst kent vele perspectieven; we nemen deze mee in onze programmering en in ons onderzoek. Door de interactie met kunst, makers, bezoekers en gemeenschappen ontstaan diepe verbindingen en nieuwe inzichten. We werken aan een toekomstbestendige sector met aandacht voor educatie, samenwerkingen en duurzaamheid als centrale pijlers. We vieren de kunst en iedereen die hiermee te maken heeft of er nieuwsgierig naar is.

Guillaume Lo A Njoe – Voyage

MUSEUM DE FUNDATIE DANKT

Zwolle

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

VRIENDENLOTERIJ

unica

WILCO
ART BOOKS
The Art of Printing

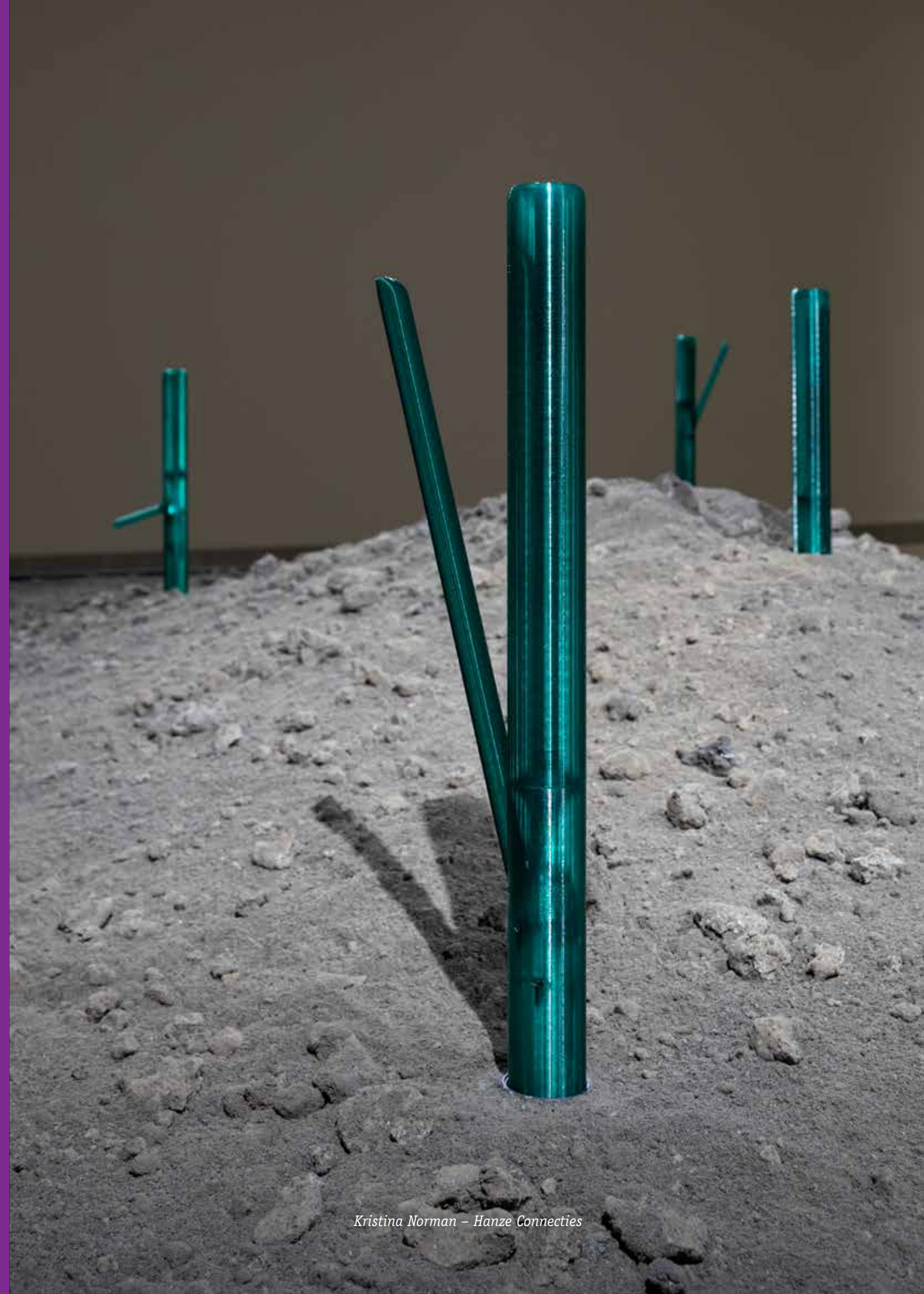
STORM
WWW.STORMINRECRUITMENT.NL

het
Cultuurfonds

fonds

*Subsidiënten, Sponsoren en Founders
van Museum de Fundatie*

Kristina Norman – Hanze Connecties

DIRECTIEVERSLAG

Ontwikkeling was het sleutelwoord voor Museum de Fundatie in 2023. Zowel op het gebied van organisatie als van programma hebben we met vereende krachten veel ontwikkelingen ingezet en veranderingen doorgevoerd. Het museum zit nog steeds in transitie, maar de weg naar een toekomstbestendig museum is zeker gevonden. Het was een spannend eerste jaar als nieuwe directeur, waarin ik dit mooie museum met zijn twee prachtige locaties en enorm betrokken team als directeur-bestuurder mocht aansturen, hierin stevig ondersteund door interim hoofd bedrijfsvoering Marilyn Jongenelen. Samen hebben we al veel bereikt. In navolging van onze nieuwe missie en visie (zie p. 5) zetten wij de deuren wagenwijd open en verbinden wij mensen met kunst, makers en elkaar. Hiertoe zijn we in 2023 gestart met onze gratis Fundatie Fridays, met een uitgebreid educatie- en publieksprogramma en samenwerkingen in de regio én daarbuiten. Het afgelopen jaar wisten we onze bezoekers te verrassen met een vernieuwend, interdisciplinair en hoogwaardig programma van tentoonstellingen en activiteiten. Samen bouwden we, dankzij de steun van het ministerie van OCW, ook verder aan onze Fundatie Future Factory programmalijn, waarin makers op zoek gaan naar de hartslag van de tijd. In 2023 realiseerden we maar liefst 10 tentoonstellingen.

De interne organisatie had in 2023 nog veel aandacht nodig; ontwikkeling en professionalisering op veel vlakken bleken noodzakelijk; van het verduidelijken van rollen en functies tot en met het verbeteren van processen en systemen. We hebben veel aandacht besteed aan het optimaliseren van de interne communicatie en het stimuleren van een open, samenwerkingsgerichte bedrijfscultuur. Hierin hebben we met elkaar het afgelopen jaar grote stappen gezet.

Het museum kreeg in het voorjaar van 2023 voor het eerst een OR. Deze denkt met de directie mee over de organisatieontwikkeling. Op HR gebied werd een start gemaakt met het actualiseren van de arbeidsvoorwaardenregeling en de functiebeschrijvingen, en met een opleidingsplan. In 2023 is ook een nieuwe arbodienst gecontracteerd en zijn nieuwe vertrouwenspersonen aangesteld. Veel aandacht ging uit naar een aantal langdurig zieken. Dit aantal kon in 2023 worden teruggebracht van ruim 12,7 naar 9,9 procent. Verder is projectmatig werken ingevoerd en is geïnvesteerd in (vernieuwing van) automatisering van bedrijfskritische processen. Dit laatste zal gefaseerd zijn beslag krijgen en ook in 2024 nog doorlopen.

Museum de Fundatie ontving in 2023 in beide huizen in totaal afgerond 155.000 bezoekers. Dat is meer dan in 2022, maar de bezoekcijfers stegen desalniettemin minder hard dan gehoopt en begroot. De inkomsten uit entreegelden vielen hierdoor flink tegen. Net als bij veel andere musea waren de bezoekersaantallen in 2023 nog niet op het niveau van voor corona. Het museum ontving afgelopen jaar wel veel nieuwe bezoekers en vooral ook veel jongere bezoekers. Dat is een trendbreuk met voorgaande jaren.

Raquel van Haver, *La historia de migrantes*, 2020, collectie Museum de Fundatie (Provincie Overijssel)

Museum de Fundatie sluit 2023 af met een tekort van 1,3 miljoen euro. Dit tekort wordt met name veroorzaakt door de energiecrisis en door hogere loonkosten door CAO-stijgingen en consequente toepassing van de Fair Practice Code. Ook de hoge inflatie zorgde voor structureel hogere lasten op onder meer huisvesting, onderhoud en programmering. Daar komt bij dat Museum de Fundatie ook in 2023 nog met hoge transitiekosten te maken had. Het museum startte het jaar met een begroting met een flink negatief resultaat, waarbij een groot deel van het tentoonstellingsprogramma nog niet was begroot. In 2023 kan het tekort nog worden opgevangen uit de reserves, maar dit is geen oplossing voor de langere termijn.

Museum de Fundatie gaat daarom in 2024 toewerken naar een ander financieringsmodel en een bedrijfsplan opstellen om zijn bedrijfsvoering op orde te brengen en uit de financiële impasse te komen. Er zal worden ingezet op het spreiden van risico's en het vergroten van eigen inkomsten door zakelijke verhuur, horeca en winkel en daarnaast het vergroten van publieke en private fondsen. Ook de formatie wordt efficiënter ingericht. In het afgelopen jaar is aan de hand van een benchmark onderzocht hoe Museum de Fundatie zich verhoudt tot andere vergelijkbare musea en welke oplossingsrichtingen voorliggen. Samen met het onderzoek dat Adviesbureau Berenschot in 2023/2024 uitvoert, zal dit richtinggevend kunnen zijn voor de toekomststrategie, in nauw overleg met onze voornaamste subsidienten, de Gemeente Zwolle en de Provincie Overijssel.

Verduurzaming is ook een belangrijk speerpunt voor de komende jaren. In 2023 konden wij weliswaar een gunstiger energiecontract afsluiten, maar de verduurzaming van onze monumentale gebouwen moet nog gaan plaatsvinden. Hierover voeren we doorlopend gesprekken met de gemeente en de provincie. Binnen de beschikbare financiële mogelijkheden heeft het museum maatregelen genomen om energieverbruik te reduceren. Wat betreft duurzaamheid in algemene zin lette het museum al in 2023 op het verkleinen van de ecologische voetafdruk op het vlak van transporten en tentoonstellingsontwerp, en zal het de komende jaren bekijken wat nog meer haalbaar is.

In 2023 zijn belangrijke stappen gezet op het gebied van diversiteit & inclusie, op de vlakken van personeel, programma, publiek en partners. We stimuleerden de dialoog, pasten de werving en selectie aan, namen de principes mee in nieuwe tentoonstellingsconcepten, collectiepresentaties en in het publieksprogramma. We hebben gezien dat we daarmee ook een meer divers publiek hebben mogen verwelkomen.

Eerlijke beloning is voor Museum de Fundatie belangrijk; voor de medewerkers, de makers en anderen waarmee het museum samenwerkt. Het museum past de richtlijnen voor kunstenaarshonoraria toe en volgt de principes van de Fair Practice Code en de Governance Code.

Naast de aandacht voor de ontwikkelingen in de organisatie, was er in 2023 ook veel aandacht voor de gezamenlijke ontwikkeling van een nieuwe visie en daarmee samenhangend voor de programmering: van tentoonstellingen tot publieksprogramma. Begin 2023 was het jaarprogramma nog niet rond, enkel *Brave New World* was al tot in detail gepland. In een zeer kort tijdsbestek is het programma voor de rest van het jaar tot stand gekomen, dankzij een enorme inspanning van het team, een vruchtbare samenwerking met diverse makers en mooie samenwerkingen met andere partners.

In Zwolle begonnen we het jaar met de veelgeprezen tentoonstelling *Brave New World – 16 schilders voor de 21ste eeuw*, samengesteld door gastconservator Hans den Hartog Jager. Gelijktijdig lieten we in Zwolle *Het veranderlijke landschap – van Voerman tot Van der Linden* zien, waarin de landschappen van Jan Voerman uit de collectie van de Provincie Overijssel aangevuld werden met werken van makers van nu die ook op het landschap reflecteren, van Emmy Bergsma tot en met Elias Sime. Een tweede deel van deze tentoonstelling werd een maand later in Kasteel het Nijenhuis geopend. In Het Nijenhuis was in het voorjaar ook *Zoeken naar Vermeer* te zien, over de levenslange zoektocht van Dirk Hannema naar 'Vermeers'. In de zomer openden we vier tentoonstellingen tegelijkertijd. *Leiko Ikemura – Motion of Love* was de eerste Nederlandse museale solotentoonstelling van deze internationaal bekende maker, met schilderijen, sculpturen, film en werk op papier. *Guillaume Lo A Njoe – Voyage* was eveneens een primeur, de eerste museale solotentoonstelling van deze 86-jarige schilder en beeldhouwer uit Amsterdam, waarvan het museum al drie werken in de collectie had. Ook was er een eerste samenwerking met het PROTO kennisfestival; voor *(EX-)CHANGE – PROTO* gaven fotograaf Dana Lixenberg en ontwerper Richard Hutten masterclasses aan studenten van de Zwolse opleidingen. De resultaten waren te zien in het museum in Zwolle. Tegelijkertijd stond in Kasteel het Nijenhuis het werk van 27 alumni, docenten en studenten van HKU centraal, in de Future Factory tentoonstelling *Do We Care?*. In het najaar openden we *Kaleidoscope of (Hi)stories: Kunst uit Oekraïne*, een groot overzicht van kunst uit Oekraïne van begin 20e eeuw tot nu, en een samenwerking met Staatliche Kunstsammlungen Dresden. Deze tentoonstelling was ook bedoeld als steun aan Oekraïense musea en makers; we ontvingen hiervoor extra ondersteuning van de Gemeente Zwolle. Dat gold ook voor de tentoonstelling *Kristina Norman – Hanze Connecties*, die speciaal werd gemaakt voor het nationale Hanzejaar. Ook presenteerden we in het najaar de opmaat naar een nieuwe collectiepresentatie, met *Fundatie Collectie: Oude & Nieuwe Liefdes*. In Kasteel het Nijenhuis opende de Fundatie Future Factory tentoonstelling *Roosen & Guests*, waarbij we maker Maria Roosen de (bijna) vrije hand gaven om 22 andere kunstenaars uit te nodigen en samen met hen de dialoog aan te gaan met het kasteel, de collectie en de omgeving. Naast ons tentoonstellingsprogramma presenteerden we in 2023 ook een uitgebreid publieksprogramma. Enkele hoogtepunten waren Fundatie SummerStage, dankzij steun van de VriendenLoterij, in de beeldentuin van Kasteel het Nijenhuis, met optredens van NAAZ en Jungle By Night, en onze nieuwe, maandelijkse, gratis toegankelijke Fundatie Fridays met een gevarieerd programma, in samenwerking met poppodium Hedon in Zwolle. Dankzij het V-fonds en het Cultuurfonds konden we een verdiepend activiteitenprogramma realiseren bij de tentoonstelling *Kaleidoscope of (Hi)stories*. Meer leest u verderop in dit verslag.

Ondanks de veel beperktere middelen is het dankzij de VriendenLoterij en dankzij de genereuze houding van verschillende makers gelukt om uit vrijwel elke tentoonstelling kunstwerken te verwerven. Ook heeft het museum een aantal belangrijke schenkingen mogen ontvangen in 2023 (zie p. 62). Het is van groot belang om als museum met een collectie ervoor te kunnen zorgen dat deze actueel blijft en dat aanvullingen op de collectie mogelijk zijn om de nieuwe visie vorm te geven. U leest hierover meer in dit verslag. Inmiddels zijn wij volop bezig met het schrijven van een collectieplan om ook het aanwinstenbeleid scherper te kunnen formuleren.

Samenwerkingen staan centraal in het beleid van Museum de Fundatie. Naast samenwerking op het vlak van de programmering – zoals met filmtheater Fraterhuis, Zwolse theaters, Grote Kerk/Academiehuis, ArteEZ, CIBAP, Hedon Zwolle, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Staatliche Kunstsammlungen Dresden, en met de Zwolse opleidingen via het PROTO kennisfestival – zijn er in 2023 eerste contacten gelegd met een aantal organisaties in de regio die ons kunnen helpen om het museum meer toegankelijk te maken en de werking te versterken. Hiertoe behoren onder andere Toegankelijk Zwolle, Ketikoti Zwolle, COC Zwolle, Stichting Vluchtelingenwerk. In de toekomst willen wij de samenwerkingen op regionaal, landelijk en internationaal vlak versterken.

Nieuwe beleidsperiode 2025-2028

Eind 2023 zijn we begonnen met het schrijven van een beleidsplan voor de nieuwe beleidsperiode van onze subsidiënten de gemeente Zwolle en de provincie Overijssel. Hierin wordt de toekomstvisie van het museum uitgewerkt en vertaald naar een meerjarig programma met inspirerende tentoonstellingen die we samen met lokale en (inter)nationale partners maken. We breiden onze diensten op het gebied van educatie en interpretatie verder uit zodat we ons bereik in het onderwijs vergroten en voor meer toegankelijkheid kunnen zorgen. We vinden het belangrijk om ruimte te bieden voor talentontwikkeling en experiment. Samen met het team hebben we voor de nieuwe beleidsperiode een nieuwe missie en visie geformuleerd. Deze leest u ook al in dit verslag.

De afgelopen jaren is daarnaast een plan ontwikkeld, in overleg met de Gemeente Zwolle, de Nederlandse Spoorwegen en de creatieve opleidingen CIBAP en ArteEZ, waarin Museum de Fundatie en de opleidingen mogelijk een plek krijgen in het nieuwe innovatiedistrict van Zwolle; de Spoorzone. De zogenaamde Rode Loods in dit gebied wordt mogelijk de derde locatie van het museum. Het gebouw biedt veel kansen voor samenwerkingen met opleidingen en met name voor kunstvormen die beter passen in dit industriële gebouw, zoals installatie- en performancekunst en cross-overs in richting dans, theater, muziek en mode. In de loop van 2024 zal duidelijk worden hoe de ontwikkeling van de Rode Loods verder gaat.

Naar verwachting wordt in de zomer van 2024 door gemeente en provincie uitsluitend gegeven met de besluitvorming over de toekenningen voor de nieuwe beleidsperiode 2025-2028. Inmiddels is duidelijk geworden dat de provincie onze programmalijs Fundatie Future Factory niet voordraagt voor de Rijks BIS. Dit betekent dat we een deel van deze programmering helaas moeten schrappen, maar omdat we talentontwikkeling en samenwerking met het onderwijs en jonge makers zo belangrijk vinden, worden enkele van deze tentoonstellingen opgenomen in de reguliere programmering. Het museum heeft een veelbelovend programma in de planning staan voor de komende jaren en werkt intussen hard verder aan het optimaliseren van de bedrijfsvoering en het financieel in control komen. Dat betekent dat 2024 nog een transitiejaar is waarin orde op zaken wordt gebracht en waarin wordt gewerkt aan rust en stabilisatie binnen de organisatie. Desondanks kijkt Museum de Fundatie met vertrouwen naar de toekomst en zien we er naar uit om vanaf 2025 weer volop te kunnen groeien en onze ambities te kunnen realiseren.

Tot slot

Zonder onze subsidiegevers zou Museum de Fundatie niet kunnen voortbestaan; we zijn de Provincie Overijssel, de Gemeente Zwolle en het Ministerie van OCW dankbaar voor hun niet-aflatende engagement het afgelopen jaar. Diezelfde dankbaarheid geldt ook de VriendenLoterij, onze sponsors en vrienden, en de fondsen die onze projecten hebben gesteund in het afgelopen jaar; het Mondriaan Fonds, het V-Fonds en het Cultuurfonds.

Beatrice von Bormann

Directeur-bestuurder Museum de Fundatie

Performance Wave, Wind, We bij Leiko Ikemura - Motion of Love

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Terugblik 2023

2023 stond voor Museum de Fundatie nog volop in het teken van verandering. Het jaar begon met de benoeming van Beatrice von Bormann als nieuwe directeur-bestuurder van Museum de Fundatie. Met een tomeloze inzet van velen heeft het museum in 2023 hard gewerkt om een nieuwe koers, zowel op het gebied van programmering, als op het gebied van organisatie, uit te zetten. Kortom, er heeft in 2023 een aantal interne professionaliseringsslagen plaatsgevonden.

De Raad van Toezicht heeft het afgelopen jaar met waardering gekeken naar het vernieuwende programma dat de directie samen met het team heeft vormgegeven. In tien tentoonstellingen is duidelijk geworden dat het museum een nieuwe weg is ingeslagen met meer aandacht voor diversiteit en inclusie, andere disciplines en nieuwe verhalen. Hierdoor zijn in 2023 nieuwe doelgroepen aangetrokken.

Op financieel gebied was 2023 een moeilijk jaar voor Museum de Fundatie met een negatief resultaat van bijna € 1,3 miljoen (2022 -€615.255); een groot zorgpunt voor de zowel de directie als de Raad van Toezicht. Om die reden heeft de Raad van Toezicht aan accountkantoor Baker Tilly gevraagd een benchmark onderzoek te doen op zowel de opbrengsten- als de kostenkant. Een van de belangrijkste conclusies uit dit onderzoek is dat het museum significant minder subsidie krijgt per bezoeker dan andere Nederlandse musea van vergelijkbare grootte. Dit is gedurende vele jaren als een positief aspect beschouwd, maar bij teruglopende bezoekersaantallen - en daardoor minder inkomsten uit kaartverkoop - blijkt dit model te kwetsbaar. Daarnaast hebben stijging van de loonkosten en kostenstijgingen als gevolg van inflatie een negatieve impact op het resultaat. Inmiddels zijn de Raad van Toezicht en de directie in gesprek met de subsidieverstrekken van het museum, de Provincie Overijssel en de Gemeente Zwolle, over de vraag hoe wij onze relatie kunnen versterken en bestendigen op de lange termijn, waardoor we het museum weer van een gezonde financiële basis kunnen voorzien. Het museum heeft de tekorten de afgelopen 2 jaar opgevangen uit eigen reserves, maar dat is niet langer mogelijk.

Governance

De Raad van Toezicht vindt het belangrijk om - in lijn met de Code Cultural Governance - zijn werkwijze in dit verslag toe te lichten. Het bestuur en de Raad van Toezicht zijn, ieder vanuit hun eigen rol, verantwoordelijk voor het naleven van de Code Cultural Governance en de verankering daarvan in de organisatie. Het onderscheid tussen de taken van het bestuur en de Raad van Toezicht is helder en wordt hieronder toegelicht.

Het bestuur oefent zijn taken en bevoegdheden, met inachtneming van wet- en regelgeving en de statuten, uit in het belang van Museum de Fundatie. Het bestuur van Museum de Fundatie is onder meer verantwoordelijk voor:

- zorgvuldige besluitvorming wat betreft procedure, proces en inhoud
- het realiseren van de doelstellingen, de strategie en het (financiële) beleid
- het realiseren en borgen van de transparantie, onafhankelijkheid en integriteit van Museum de Fundatie
- het (laten) naleven van alle relevante wetten en regels
- het beheersen van de risico’s van de ondernemingsactiviteiten en voor de juiste besteding van de middelen
- het zorgdragen voor een veilige werkomgeving
- de verslaggeving en rapportages over de prestaties van de organisatie en tijdige en adequate informatievoorziening naar de Raad van Toezicht

Het bestuur draagt er zorg voor dat de Raad van Toezicht zijn toezichthoudende taak optimaal kan uitvoeren.

De taken en bevoegdheden van het bestuur zijn vastgelegd in de statuten. Daarin is ook vastgelegd voor welke besluiten van het bestuur de voorafgaande goedkeuring of vaststelling door, dan wel instemming van, de Raad van Toezicht noodzakelijk is. Het bestuur van Museum de Fundatie bestaat uit een persoon, Beatrice von Bormann.

De Raad van Toezicht is onafhankelijk en richt zich bij het vervullen van zijn taken, met inachtneming van wet- en regelgeving en de statuten, op de algemene gang van zaken, zowel in de stichting als in de met haar verbonden rechtspersonen, op het belang van de organisatie en de uitvoering van zijn opdracht. De Raad van Toezicht staat de directeur-bestuurder met raad en daad terzijde en is verantwoordelijk voor de benoeming, beoordeling, schorsing, ontslag en vaststelling van het salaris en de regeling van de overige arbeidsvoorwaarden van de bestuurder. De Raad van Toezicht benoemt op advies van de directeur-bestuurder een externe accountant, die onder andere verantwoordelijk is voor de controle van de jaarrekening en minimaal eenmaal per jaar in een vergadering van de RvT verslag uitbrengt van zijn bevindingen.

Samenstelling Raad van Toezicht

Op 31 december 2023 bestond de Raad van Toezicht uit vijf leden, met ieder een eigen aandachts-gebied. De Raad van Toezicht hanteert voor zijn leden en voor de Raad van Toezicht als geheel functieprofielen met taken, competenties en achtergronden. Bij vacatures wordt, na evaluatie, het betreffende vacante profiel openbaar gemaakt. Naast bestuurlijke kwaliteiten en affiniteit met de doelstelling van de stichting streeft Museum de Fundatie bij de samenstelling van de Raad van Toezicht naar een spreiding van deskundigheden, achtergronden en disciplines. Leden van de Raad van Toezicht vermijden belangenverstrengeling. De leden van de Raad van Toezicht benoemen zelf uit hun midden

een voorzitter. De Raad van Toezicht is onbezoldigd, gemaakte kosten in de uitoefening van hun functie kunnen worden vergoed. De benoeming voor de Raad van Toezicht is voor een periode van maximaal vier jaar, met eenmalig een verlenging van vier jaar en leden treden af volgens een door hen op te maken rooster (zie hieronder). De Raad van Toezicht is de heren Van Vliet en Meijer dank verschuldigd voor het langer aanblijven ivm de huidige financiële situatie waarin het museum zich bevindt.

Naam*	Datum benoeming	Aftreden 1 ^e periode	Aftreden 2 ^e periode
Dhr. drs. R.P.M. Wolfkamp (voorzitter)	13 maart 2023	13 maart 2027	13 maart 2031
Mevr. mr. D.C. Hannema	19 december 2017	19 december 2022	19 december 2026
Dhr. drs. K. Meijer	14 augustus 2015	14 augustus 2019	1 januari 2025
Dhr. ir. D. van Vliet	14 augustus 2015	14 augustus 2019	1 januari 2025
Mevr. drs. W.E. van Aalst	14 augustus 2015	14 augustus 2019	31 december 2023
Dhr. J. Vonhof	1 juni 2019	1 juni 2023	
Dhr. mr. R.H.L.M van Boxtel (voorzitter)	1 oktober 2015	1 oktober 2019	28 februari 2023

**Voor de nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht, zie bijlage I van dit verslag.*

De financiële commissie, bestaande uit Kees Meijer en Daan van Vliet, bereidt de besluitvorming van de Raad van Toezicht voor. De commissie voert regulier overleg met de directie en onderhoudt contact met de externe onafhankelijke accountant. In 2023 vergaderde de financiële commissie vijf keer met de directie. Hierbij werden onder meer de financiële kwartaalrapportages, risicomanagement, personeelszaken en de ontwikkeling van project De Rode Loods besproken. Op woensdag 8 maart 2023 vergaderde de commissie in het bijzijn van de onafhankelijke controlerend accountant. De Raad van Toezicht kwam in 2023 vier keer in reguliere vergadering bijeen. Daarnaast was er intensief contact met en overleg tussen de Raad van Toezicht leden en met de bestuurder gezien alle ontwikkelingen in het museum.

Tot slot

De Raad van Toezicht spreekt haar verwachting uit dat de komende jaren een stabiel beeld zullen geven in financieel opzicht. Artistiek gezien kijkt de Raad van Toezicht uit naar de komende jaren, met als hoogtepunten bijvoorbeeld tentoonstellingen over de 17de-eeuwse familie Ter Borch en over hedendaagse kunst uit Nigeria naar aanleiding van de restitutie van een Benin Brons uit de Fundatie Collectie.

De Raad van Toezicht dankt alle medewerkers, de directie, de betrokken makers en partners, én de bezoekers van Museum de Fundatie voor het afgelopen jaar. Ook is de Raad van Toezicht de Provincie Overijssel, de Gemeente Zwolle, het ministerie van OCW, de VriendenLoterij en de founders en vrienden van het museum zeer erkentelijk voor hun niet aflatende steun aan ons prachtige museum.

René Wolfkamp
Voorzitter Raad van Toezicht

Zoeken naar Vermeer

BEZOEKERSAANTALLEN

Gerealiseerde bezoekersaantallen 2023

Aantal bezoekers	2023	2022
Gerealiseerd aantal bezoekers Paleis a/d Blijmarkt:	118.469	96.943
Gerealiseerd aantal bezoekers Kasteel het Nijenhuis:	35.331	34.584
Gerealiseerd aantal bezoekers Academiehuis:	0	30.785
Totaal	153.800	162.312

Gerealiseerde opbrengsten

	2023	2022
Gemiddelde opbrengst entreegelden per bezoeker Paleis a/d Blijmarkt	7,49	6,61
Gemiddelde opbrengst entreegelden per bezoeker Kasteel het Nijenhuis	6,43	7,07
Gemiddelde opbrengst winkelverkoop per bezoeker Paleis a/d Blijmarkt	2,65	2,41
Gemiddelde opbrengst winkelverkoop per bezoeker Kasteel het Nijenhuis	1,48	1,41
Gerealiseerde omzet entreegelden Paleis a/d Blijmarkt:	886.744	640.566
Gerealiseerde omzet entreegelden Kasteel het Nijenhuis:	227.276	244.456
Gerealiseerde omzet winkelverkopen Paleis a/d Blijmarkt:	314.117	234.001
Gerealiseerde omzet winkelverkopen Kasteel het Nijenhuis:	52.136	48.610
Totaal	1.480.272	1.167.632

Bezoekersaantallen per maand - periode jan. t/m dec. 2023

	Gem 2014 -2019	Paleis 2020	Kasteel 2020	Totaal 2020	Paleis 2021	Kasteel 2021	Totaal	Paleis 2022	Kasteel 2022	Acade- miehuis 2022	Totaal	Paleis 2023	Kasteel 2023	Totaal
januari	19.823	14.562	2.337	16.899	0	0	0	1.253	343	0	1.596	9.026	1.774	10.800
februari	24.555	19.860	2.627	22.487	0	0	0	9.403	1.676	0	11.079	15.873	2.147	18.020
maart	24.570	5.212	923	6.135	277	12	289	10.016	3.031	0	13.047	13.977	2.691	16.668
april	21.043	0	0	0	1.205	28	1.233	9.299	3.010	0	12.309	11.824	3.648	15.472
mei	22.641	0	0	0	49	772	821	8.409	3.712	0	12.121	10.009	4.367	14.376
juni	17.486	6.161	3.175	9.336	6.091	3.198	9.289	6.765	4.451	0	11.216	5.807	3.701	9.508
juli	18.906	12.555	6.349	18.904	11.708	4.940	16.648	6.857	3.393	0	10.250	8.718	3.809	12.527
augustus	23.271	7.998	5.475	13.473	12.230	6.035	18.265	7.051	3.758	0	10.809	10.039	4.302	14.341
september	19.863	8.033	4.915	12.948	11.570	4.126	15.696	5.573	3.032	6.405	15.010	6.914	3.494	10.408
oktober	31.434	7.910	3.214	11.124	12.093	3.272	15.365	9.131	4.207	10.077	23.415	8.698	2.043	10.741
november	23.732	3.068	1.115	4.183	8.042	1.905	9.947	9.005	2.310	14.303	25.618	9.435	1.714	11.149
december	23.491	1.965	588	2.553	1.937	595	2.532	14.181	1.661	0	15.842	8.149	1.641	9.790
Totaal	270.814	87.324	30.718	118.042	65.202	24.883	90.085	96.943	34.584	30.785	162.312	118.469	35.331	153.800

Cumulatieve bezoekersaantallen per maand - periode jan. t/m dec. 2023

	Gem 2014-2019	2020	2021	2022	2023
januari	19.823	16.899	0	1.596	10.800
februari	44.378	39.386	0	12.675	28.820
maart	68.948	45.521	289	25.722	45.488
april	89.991	45.521	1.522	38.031	60.960
mei	112.632	45.521	2.343	50.152	75.336
juni	130.118	54.857	11.632	61.368	84.844
juli	149.024	73.761	28.280	71.618	97.371
augustus	172.295	87.234	46.545	82.427	111.712
september	192.158	100.182	62.241	97.437	122.120
oktober	223.592	111.306	77.606	120.852	132.861
november	247.323	115.489	87.553	146.470	144.010
december	270.814	118.042	90.085	162.312	153.800

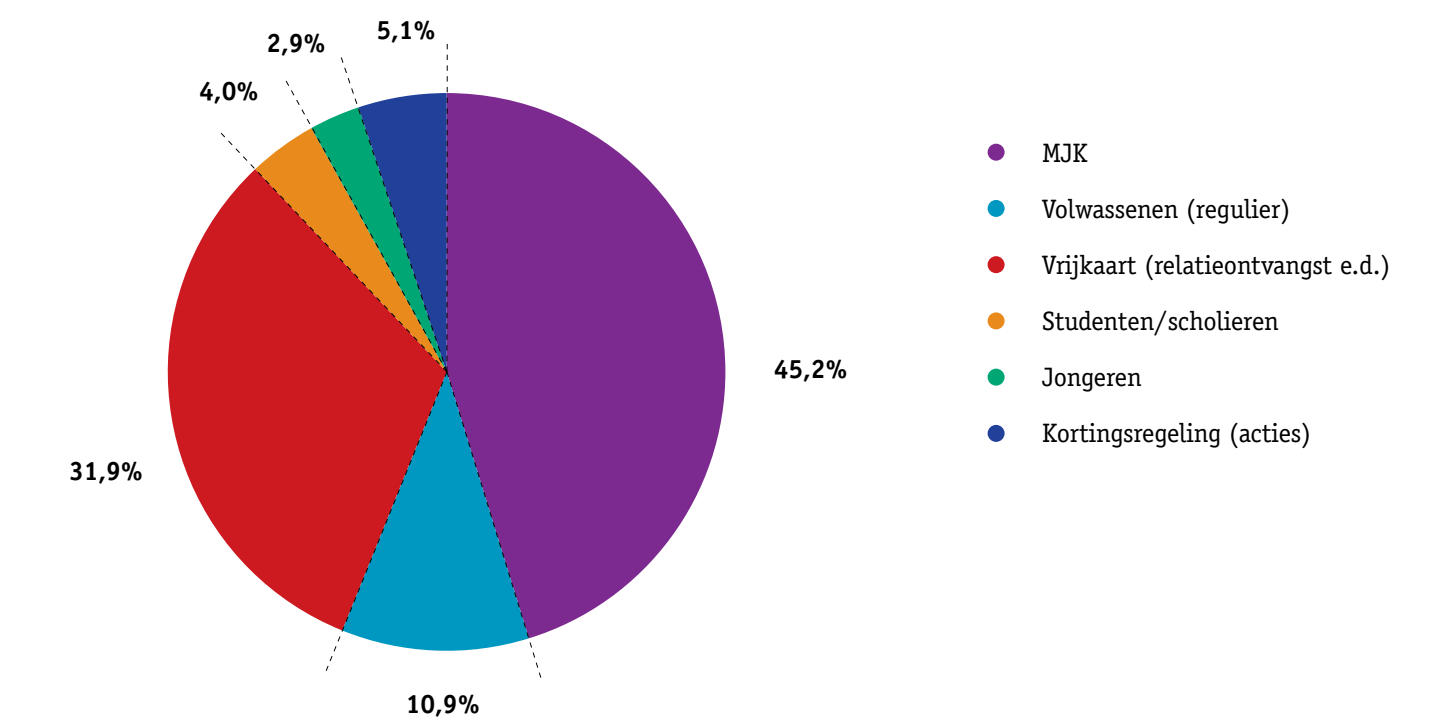

Performance Kim Winder in *Do We Care?*

Bezoekersprofiel 2022 naar bezoekerssoort

Fundatie Zwolle				Kasteel			Totaal		
Groepen	Aant.	Omzet	%	Aant.	Omzet	%	Aant.	Omzet	%
MJK	55.352	403.617	57,1%	18.057	165.972	52,2%	73.409	569.589	45,2%
Vrijkaart (relatieontvangst e.d.)	15.208	0	15,7%	5.704	0	16,5%	51.697	0	31,9%
Volwassenen (regulier)	11.978	167.406	12,4%	5.692	60.061	16,5%	17.670	227.467	10,9%
Studenten/scholieren	4.393	18.374	4,5%	2.055	6.380	5,9%	6.448	24.755	4,0%
Kortingsregeling (acties)	6.507	36.392	6,7%	1.799	12.042	5,2%	8.306	48.434	5,1%
Jongeren	3.505	0	3,6%	1.277	0	3,7%	4.782	0	2,9%
Totaal	96.943	625.791	100%	34.584	244.456	100%	162.312	870.247	100%

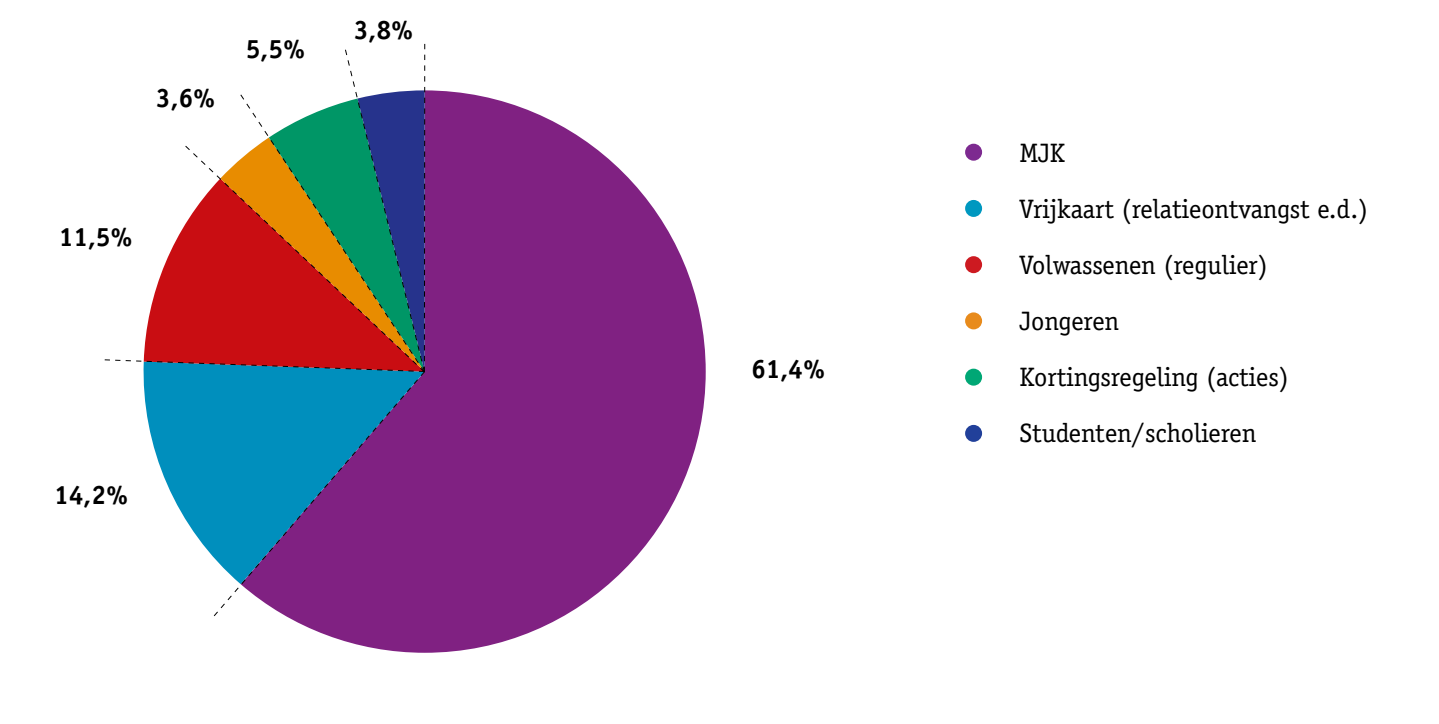
Bezoekersprofiel 2022 grafisch weergegeven

Bezoekersprofiel 2023 naar bezoekerssoort

Fundatie Zwolle				Kasteel			Totaal		
Groepen	Aant.	Omzet	%	Aant.	Omzet	%	Aant.	Omzet	%
MJK	73.253	675.321	61,8%	21.112	147.024	59,8%	94.365	822.345	61,4%
Vrijkaart (relatieontvangst e.d.)	18.203	0	15,4%	3.651	0	10,3%	21.854	0	14,2%
Volwassenen (regulier)	12.544	176.425	10,6%	5.113	52.314	14,5%	17.657	228.739	11,5%
Jongeren	4.215	0	3,6%	1.327	0	3,8%	5.542	0	3,6%
Kortingsregeling (acties)	6.494	22.147	5,5%	1.987	23.582	5,6%	8.481	45.729	5,5%
Studenten/scholieren	3.760	12.850	3,2%	2.141	4.357	6,1%	5.901	17.207	3,8%
Totaal	118.469	886.744	100%	35.331	227.276	100%	153.800	1.114.020	100%

Bezoekersprofiel 2023 grafisch weergegeven

Overige cijfers

Aantal digitale bezoekers (unieke bezoekers)	2023	2022	2021
museumdefundatie.nl	571.235	561.115	528.325

MUSEUM DE FUNDATIE DANKT

VRIENDENLOTERIJ

Museum de Fundatie maakt deel uit van de beneficiëntenfamilie van de VriendenLoterij. Met gelden van de Vriendenloterij doet het museum aankopen en maakt het museum de collectie voor een breed publiek toegankelijk.

Naast de jaarlijkse bijdrage van de VriendenLoterij van 300.000 euro is in 2023 511.012 euro via geoormerkt werven bijeengebracht door de deelnemers van de VriendenLoterij

Fundatie Summer Stage 2023 met Jungle By Night

Brave New World – 16 schilders voor de 21ste eeuw

NIEUWE TENTOONSTELLINGEN IN 2023

Brave New World – 16 schilders voor de 21ste eeuw

28 januari t/m 11 juni 2023, Museum de Fundatie Zwolle

De schilderkunst is levendiger en krachtiger dan ooit. Schilders van nu combineren eeuwenoude technieken met hedendaagse thema's, verhalen en motieven en laten zien dat de schilderkunst in onze tijd het perfecte paard van Troje kan zijn; aantrekkelijk en verleidelijk, maar vaak met een vlijmscherpe boodschap. *Brave New World* toonde het werk van zestien schilders van onder de 40, die behoren tot de absolute internationale top. Een tentoonstelling vol meervoudige perspectieven, gevarieerde geschiedenissen en nieuwe esthetische kaders, die werd samengesteld door schrijver en kunsthistoricus Hans den Hartog Jager.

Het veranderlijke landschap – van Voerman tot Van der Linden

28 januari t/m 11 juni 2023, Museum de Fundatie Zwolle en Kasteel het Nijenhuis

De IJsselschilder Jan Voerman (Kampen, 1857 – Hattem, 1941) schilderde het landschap herkenbaar en romantisch, met monumentale stapelwolken, weidse luchten en vee rustend in de uiterwaarden. In de lijn van het impressionisme richtte hij zich vooral op de sfeer van het landschap, van bedreigend en stormachtig tot kalm en helder. En alhoewel het door Voerman zo geliefde IJssellandschap in de afgelopen eeuw niet zoveel veranderd lijkt te zijn, zijn de gevolgen van de klimaatverandering in dit gebied toch ook zeer merkbaar – denk bijvoorbeeld aan verzanding en grote hoeveelheden regenwater die hun weg moeten vinden. Zelfs de koeien zijn niet meer dezelfde: Voerman schilderde het Maas-Rijn-IJsselvee, nu staat er vooral Holstein te grazen. In deze tentoonstelling werden de schilderachtige IJsselgezichten van Voerman aangevuld door werken uit de Fundatie Collectie die de veranderde weergave van het landschap in de kunst van tijdgenoten van Voerman laat zien, van Piet Mondriaan tot en met Charley Toorop. Interventies van hedendaagse makers, zoals Emmy Bergsma, Elise van der Linden en Elias Sime, brachten daarnaast het veranderlijke landschap en die niet altijd harmonieuze relatie tussen mens en natuur in beeld.

Kunst in de vide: Ruthi Helbitz Cohen

Zoeken naar Vermeer

18 maart t/m 11 juni 2023, Kasteel het Nijenhuis

In 1972 publiceerde Dirk Hannema, de grondlegger van Museum de Fundatie, de brochure *Over Johannes Vermeer van Delft, twee onbekende jeugdwerken en een andere visie op zijn oeuvre*, waarin hij zes werken uit zijn privé collectie met grote zekerheid aan Vermeer toeschreef. Toeschrijvingen die toen al niet door iedereen serieus genomen werden en nu door niemand meer geloofd worden. Toch was Hannema zeer overtuigd van zijn eigen connaisseurschap. Bijna zijn hele volwassen leven zocht hij naar Vermeers. Deze tentoonstelling liet die zoektocht zien.

Leiko Ikemura – Motion of Love

24 juni t/m 24 september 2023, Museum de Fundatie Zwolle

Motion of Love was de eerste museale solotentoonstelling van het werk van Leiko Ikemura in Nederland en weerspiegelde haar grote betrokkenheid bij materiaal, poëzie en ruimtelijkheid. De titel *Motion of Love* komt voort uit Ikemura's overtuiging dat we in essentie allemaal met elkaar verbonden zijn. Voortbordurend op dit gevoel creëert de kunstenaar haar eigen universum, bewoond door hybride meisjes- en dierfiguren, waarin het gaat over leven en dood, vrouwelijkheid en natuur. *Motion of Love* bundelde werk van de jaren tachtig tot nu in uiteenlopende media: brons, terracotta, glas, schilderijen, tekeningen, film en fotografie.

Guillaume Lo A Njoe – Voyage

24 juni t/m 24 september 2023, Museum de Fundatie Zwolle

Het werk van Guillaume Lo A Njoe (Amsterdam, NL, 1937) is ongelooflijk veelzijdig – van kubussen met mysterieuze tekens en platte houten sculpturen met grillige vormen, tot schilderijen en werken op papier, die zich tussen abstractie en figuratie bewegen. Een ding hebben ze allemaal gemeen: in al zijn werken onderzoekt Lo A Njoe de relatie van de mens met diens omgeving en het heelal. Zijn kunst vormt een eigen universum, een tussenwereld waarin de mens zoekende lijkt te zijn, *en voyage* (op reis). De gelaagdheid van vormen, betekenissen en materialen speelt een centrale rol in het werk van de kunstenaar. De Fundatie Collectie bevat drie vroege werken van Lo A Njoe. Naast deze werken waren in de tentoonstelling werken uit de collectie van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en uit de collectie van de kunstenaar zelf te zien.

Fundatie Future Factory

(EX-)CHANGE - PROTO: Dana Lixenberg, Richard Hutten en studenten

24 juni t/m 24 september 2023, Museum de Fundatie Zwolle

Het PROTO Art & Design Festival is een samenwerking van de creatieve mbo- en hbo-opleidingen in Zwolle, waarbij studenten hun werk op diverse locaties kunnen laten zien. Dit gebeurt onder meer in de Spoorzone, waar in toekomst de opleidingen Artez, Cibap en Museum de Fundatie samen een nieuw cultureel centrum zullen vormen. In deze pilot-tentoonstelling was voor het eerst werk van twee artists in residence van PROTO te zien, samen met werk van studenten aan wie zij masterclasses hadden gegeven. In 2023 waren fotograaf Dana Lixenberg en ontwerper Richard Hutten bij PROTO te gast.

Fundatie Future Factory:

Do We Care?, i.s.m. Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

24 juni t/m 8 oktober 2023, Kasteel het Nijenhuis

27 alumni, docenten en studenten van Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) gingen in *Do We Care?* op zoek naar wat voor hen de definitie van *care* is. Want het woord *care* kan verschillende betekenissen hebben: *to take care of*, ergens voor zorgen, en *to care for*, ergens om geven. *Care* kan vanuit genegenheid ontstaan, maar *care* kan ook een overlevingsstrategie zijn, een politiek instrument of een manier van werken. En ook cultuur is een manier van *care*; we dragen samen zorg voor onze boeken, films en kunstwerken. Misschien is kunst zelfs wel de ultieme vorm van *care* – lang na onze dood is dat wat er tenslotte overblijft, en waar de generaties na ons (hopelijk) voor zullen zorgen. *Do We Care?* toonde langs drie thema's – *taking care*, *bodycare* en *healthcare* – verhalen die onze *caring society* bevragen en liet zien hoe nieuwe makers tot nieuwe beelden en uitspraken komen. Met films, mode, installaties, textiel, performances en sculptuur hielden deze makers ons een spiegel van de tijd voor; *Do We Care?*

Kaleidoscope of (Hi)stories: Kunst uit Oekraïne

14 oktober 2023 t/m 28 januari 2024, Museum de Fundatie Zwolle

Kaleidoscope of (Hi)stories: Kunst uit Oekraïne was het eerste overzicht van hedendaagse kunst uit Oekraïne in Nederland. Aangevuld met een aantal belangrijke stukken uit de historische avant-garde van het land vertelde deze tentoonstelling het verhaal van de culturele identiteit van Oekraïne, tegen het decor van de landeigen spanning tussen vrijheid en onderdrukking, in schilderijen, tekeningen, video's, installaties, performances, sculptuur, geluidswerk, fotografie en textiel.

(EX-)CHANGE - PROTO, met werk van Richard Hutten en Dana Lixenberg

Kristina Norman – Hanze connecties

14 oktober 2023 t/m 28 januari 2024, Museum de Fundatie Zwolle

In *Hanze Connecties* verkende kunstenaar en onderzoeker Kristina Norman (Tallin, EE, 1979) samen met historica en curator Linda Kaljundi de West- en Oost-Europese perspectieven op de Hanze. Het project vertrok vanuit de viering van het 800-jarig bestaan van de Hanze in Nederland. Hoewel de Hanze wordt beschouwd als een van de meest cruciale onderdelen van de Noord-Europese geschiedenis van de Middeleeuwen, verschilt de herinnering eraan ook van land tot land. De tentoonstelling onderzocht de erfenis van de Hanze ook vanuit het perspectief van hedendaagse kwesties met handelsnetwerken, hiërarchieën en natuurlijke hulpbronnen.

Kunst in de vide: Ruthi Helbitz Cohen

14 oktober 2023 t/m 26 mei 2024, Museum de Fundatie Zwolle

In haar werk onderzoekt Ruthi Helbitz Cohen de actuele *condition humaine*, of liever de *condition féminine*. Haar doeken en installaties zijn gevuld met half-doorzichtige vrouwenlichamen, omgeven door planten, dieren of losse lichaamsdelen. Zoals een wetenschapper een dier ontleedt, zo haalt Helbitz Cohen lichamen uit elkaar en voegt deze daarna weer samen als een puzzel die net niet helemaal klopt. Haar figuren zijn geen portretten maar archetypes. De kunstenaar gebruikt weliswaar een zeer persoonlijke symboliek, maar de hoofdpersonen in haar werk zijn universeel. In de nieuwe serie *Kunst in de Vide*, in het entreegebied van het museum, toont Museum de Fundatie een aantal van de grote doeken van Helbitz Cohen.

Fundatie Collectie – Oude & Nieuwe liefdes

14 oktober 2023 t/m 26 mei 2024, Museum de Fundatie Zwolle

In deze nieuwe presentatie van de Fundatie Collectie staan oude bekenden en nieuwe liefdes schouder aan schouder. In plaats van de collectie chronologisch te benaderen – zoals in de kunstgeschiedenis nog altijd vaak wordt gedaan -, is hier gekozen voor een transhistorische benadering. Thema's als natuur, oorlog, politiek engagement en identiteit zijn tenslotte van alle tijden.

Fundatie Future Factory:

Roosen & Guests

11 november 2023 t/m 9 juni 2024, Kasteel het Nijenhuis

Maria Roosen heeft Kasteel het Nijenhuis in Heino / Wijhe overgenomen. Hiervoor heeft ze makers uit verschillende disciplines uitgenodigd om samen met haar de ruimtes en omgeving van het kasteel met nieuwe perspectieven te vullen. Haar hele carrière werkt Roosen al met andere makers samen om haar werken van glas, textiel of hout te realiseren. Iets wat ze zelf omschrijft als de 1+1=3 formule – samen wordt het altijd beter. Haar werk is het resultaat van een collectief proces, en die gedachte vormt nu het uitgangspunt voor deze tentoonstelling, waarbij nieuwe verbindingen worden gelegd, maar ook botsingen mogen ontstaan, tussen het werk van Roosen zelf, dat van haar gasten en de historische omgeving van het kasteel. In Het Nijenhuis is zo een tijdelijk, nieuw kunstcollectief ontstaan. Bij haar uitnodigingen heeft Roosen bewust zowel naar jonge makers als naar generatiegenoten gekeken; wederzijdse inspiratie vormt de basis.

FUNDATIEfusions

Museum de Fundatie organiseert onder de noemer van de FUNDATIEfusions compacte presentaties van hoog niveau op openbare plekken. Alle FUNDATIEfusions zijn gratis te bezoeken.

Agnes van den Brandeler – Uit de schaduw

18 juni t/m 27 augustus 2023, Indigo Almelo

Jonkvrouw Agnes van den Brandeler (1918 – 2002) groeide op in Den Haag. In de luwte van de kunstwereld werkte ze aan een groot oeuvre, waarin haar reizen naar Spanje, Italië, Griekenland en Frankrijk regelmatig het onderwerp zijn. In een losse, expressionistische stijl ontwikkelde ze een heel eigen idioom; uniek voor een vrouw van adel, die toentertijd geacht werd alleen hobbymatig bloemstillevens te schilderen.

Ohne Geräusch – Verstilte Amerikaanse Stadsgezichten van Freddy Dosh

6 juli 2023 t/m 1 augustus 2024, Gemeentehuis Hardenberg

In 1989 schonk mevrouw Hedwig Dosh-Citroen een groot aantal werken van haar overleden echtgenoot Freddy Dosh (Düsseldorf 1905 – 1955 Hollywood) aan de Provincie Overijssel. Uit deze royale schenking van ruim 500 schilderijen en tekeningen wordt hier een selectie stadsgezichten uit Dosh's Amerikaanse periode getoond.

Kaleidoscope of (Hi)stories: Kunst uit Oekraïne,, met werk van Pavlo Makov

PUBLICATIES

In 2023 verschenen de volgende tentoonstellingspublicaties:

Brave New World – 16 schilders voor de 21ste eeuw

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in Museum de Fundatie Zwolle

Auteur: Hans den Hartog Jager

Redactie: Athenaeum, Museum de Fundatie

Uitgever: Uitgeverij Athenaeum – Polak & Van Genneep, Amsterdam

ISBN: 978-90-253-1448-4

Leiko Ikemura – Motion in Love

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in Museum de Fundatie Zwolle

Auteurs: Kosme de Barañano, Beatrice von Bormann, Leiko Ikemura – interview, Kristian Vistrup Madsen, Sanne van de Kraats, Joke de Wolf, Leiko Ikemura – poëzie

Redactie: Sanne van de Kraats

Uitgever: Waanders Uitgevers, Zwolle

ISBN: 978-94-626-2491-7

Guillaume Lo A Njoe – Voyage

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in Museum de Fundatie Zwolle

Auteurs: Noraly Beyer, Beatrice von Bormann, Evert Rodrigo

Redactie: Sanne van de Kraats

Uitgever: Waanders Uitgevers, Zwolle

ISBN: 978-94-626-2492-4

Do We Care?

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in Kasteel het Nijenhuis, Heino|Wijhe

Auteurs: Erwin Slegers, Sanne van de Kraats

Redactie: Sanne van de Kraats

Uitgever: NPN Drukkers, Breda

Kaleidoscope of (Hi)stories: Hedendaagse kunst uit Oekraïne

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in Museum de Fundatie Zwolle

Auteurs: Marion Ackermann, Yevgenia Belorusetz, Beatrice von Bormann, Maria Isserlis, Tatiana Kochubinska, Larion Lozovyi, Aude Christel Mgba, Hilke Wagner

Redactie & samenstelling: Sanne van de Kraats

Uitgever: Waanders Uitgevers, Zwolle

ISBN: 978-94-626-2511-2

Roosen & Guests

Verschenen bij de gelijknamige tentoonstelling in Kasteel het Nijenhuis, Heino/ Wijhe

Auteurs: Beatrice von Bormann, Lienneke Hulshof, Wieteke van Zeil

Redactie & samenstelling: Sanne van de Kraats, Maria Roosen

Uitgever: Museum de Fundatie

ISBN: 978-94-626-2511-2

Do We Care? i.s.m. HKU, met werk van Julia Hurks

Het veranderlijke landschap, met werk van Elias Sime

SUBSIDIËNTEN, VRIENDENLOTERIJ, SPONSOREN & VRIENDEN

Door het niet aflatende engagement van de provincie Overijssel, de gemeente Zwolle en het Ministerie van OCW heeft Museum de Fundatie een stevige basis om zijn activiteiten te ontplooiën. Ook kan het museum rekenen op grote betrokkenheid van de VriendenLoterij, sponsors en fondsen. Hiermee is het museum in staat om een ambitieus tentoonstellingsprogramma te realiseren en belangrijke verwervingen te doen. Museum de Fundatie is hen allen zeer dankbaar voor deze steun.

Vriendenloterij

Museum de Fundatie maakt deel uit van de beneficiëntenfamilie van de VriendenLoterij. Met gelden van de VriendenLoterij doet het museum aankopen en maakt het museum de collectie voor een breed publiek toegankelijk. Naast de jaarlijkse bijdrage van de VriendenLoterij van €300.000,- is er € 511.012,- via geoormerkt werven bijeengebracht door de deelnemers van de VriendenLoterij.

Sponsors

De betrokkenheid van onze sponsors, de Founders van de Fundatie, bij het museum is zeer groot. Hun steun is onontbeerlijk bij het realiseren van ons ambitieuze tentoonstellingsprogramma.

Het tentoonstellingsprogramma van Museum de Fundatie wordt mede mogelijk gemaakt door Wijzonol, Unica, Wilco Art Books en Storm in Recruitment.

Vrienden

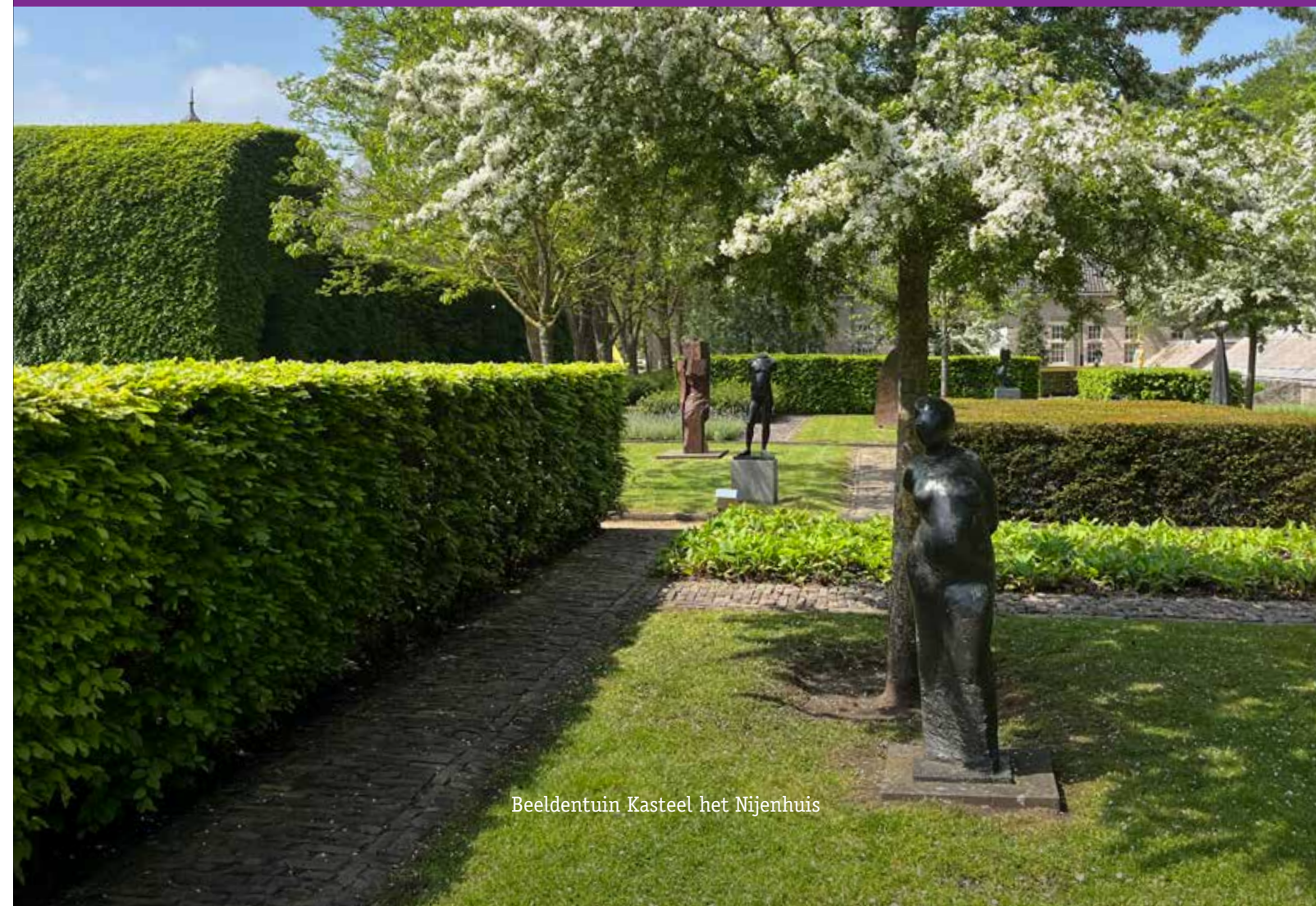
Voor diegene die hun bijzondere betrokkenheid bij Museum de Fundatie willen tonen, bestaat er de mogelijkheid om vriend te worden van de Fundatie. Vrienden krijgen gratis toegang tot het museum. Daarnaast ontvangen zij de digitale nieuwsbrief en uitnodigingen voor openingen van tentoonstellingen.

MUSEUM DE FUNDATIE DANKT

In de beeldentuin van Kasteel het Nijenhuis zijn meer dan 40 werken uit de collectie van Museum Beelden aan Zee te zien. Museum de Fundatie heeft deze beelden in langdurig bruikleen. Museum Beelden aan Zee richt zich als enige museum in Nederland exclusief op moderne en hedendaagse, (inter)nationale beeldhouwkunst. De basis voor de collectie werd gelegd door het verzamelaarsechtpaar Theo Scholten en Lida Scholten-Middelburg.

De collectie omvat anno nu meer dan 5000 beelden en varieert van portretten tot monumentale, meer dan levensgrote beelden.

Beeldentuin Kasteel het Nijenhuis

Leiko Ikemura – Motion of Love

COLLECTIE 2023

In 2023 zijn de volgende werken gerestaureerd:

- Charles-François Daubigny, *Landschap bij maanlicht*, 1875, olieverf op paneel
Bij dit schilderij werden van de originele 19e -eeuwse lijst de ontbrekende delen aangevuld en op kleur gebracht.
- Guillaume Lo A Njoe, *zonder titel*, 1968, olieverf op doek.
Dit schilderij werd gereinigd. Verdwenen verfdelen zijn aangevuld en gekleurd. Golven uit het doek gehaald. Verdwenen spieën aangebracht en deze voorzien van blokkeringsblokjes. Aan de achterzijde is verstevigingslinnen aangebracht.
- *Guillaume Lo A Njoe, zonder titel*, 1963, olieverf op doek
Dit schilderij werd gereinigd. Verdwenen verfdelen zijn aangevuld en gekleurd. Golven uit het doek gehaald. Verdwenen spieën aangebracht en deze voorzien van blokkeringsblokjes. Aan de achterzijde is verstevigingslinnen aangebracht.

Bruiklenen aan derden

- Paul Citroen, *Portret van Erika Mann*, 1935-04, uitgeleend voor de tentoonstelling '100 jaar Kring Iconen', Sociëteit De Kring in Amsterdam. 25 maart 2022 t/m 31 januari 2023.
- Paul Citroen, *Portret van Chaja Goldstein*, 1938, uitgeleend voor de tentoonstelling 'De Nieuwe Vrouw', Singer Laren in Laren. 13 september 2022 t/m 8 januari 2023.
- Wim Oepts, *Place des Lices à Sint Tropez*, 1967, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Wim Oepts en de schilders van het zonnige Zuiden', Museum JAN in Amstelveen. 30 september 2022 t/m 12 februari 2023.
- Wim Oepts, *Frans landschap*, 1969, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Wim Oepts en de schilders van het zonnige Zuiden', Museum JAN in Amstelveen. 30 september 2022 t/m 12 februari 2023.
- Piet Mondriaan, *Rij van elf populieren in rood, geel, blauw en groen*, 1908, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Mondrian Evolution', K20 Kunstsammlung Nordrhein-Westfalen in Düsseldorf, Duitsland. 29 oktober 2022 t/m 12 februari 2023.
- Kees van Dongen, *De mobilisatie*, ca. 1914, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Kees van Dongen. Durf en Verleiding', Singer Laren. 17 januari t/m 7 mei 2023.
- Paul Citroen, *Großstadt*, ca. 1919, uitgeleend voor de tentoonstelling '1920s! In the Kaleidoscope of Modernism', Kunst-und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland in Bonn, Duitsland. 1 april t/m 30 juli 2023.
- Paul Citroen, *The American girl*, ca. 1919, uitgeleend voor de tentoonstelling '1920s! In the Kaleidoscope of Modernism', Kunst-und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland in Bonn, Duitsland. 1 april t/m 30 juli 2023.

- Paul Citroen, *Stadt*, ca. 1919, uitgeleend voor de tentoonstelling '1920s! In the Kaleidoscope of Modernism', Kunst-und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland in Bonn, Duitsland. 1 april t/m 30 juli 2023.
- Jeroen Krabbé, *Spanderswoud -1904*, 2010, uitgeleend voor de tentoonstelling 'De ondergang van Abraham Reiss – Jeroen Krabbé', Museum Sjoel Elburg. 4 mei t/m 2 september 2023.
- Jeroen Krabbé, *Oostende – 1929. 's morgens 4.30*, 2010, uitgeleend voor de tentoonstelling 'De ondergang van Abraham Reiss – Jeroen Krabbé', Museum Sjoel Elburg. 4 mei t/m 2 september 2023.
- Jeroen Krabbé, *Amsterdam – April 1942, Jekerstraat 14-3*, 2010, uitgeleend voor de tentoonstelling 'De ondergang van Abraham Reiss – Jeroen Krabbé', Museum Sjoel Elburg. 4 mei t/m 2 september 2023.
- Jeroen Krabbé, *Westerbork – 20 juni 1943*, 2010, uitgeleend voor de tentoonstelling 'De ondergang van Abraham Reiss – Jeroen Krabbé', Museum Sjoel Elburg. 4 mei t/m 2 september 2023.
- Jeroen Krabbé, *Westerbork – 6 juli 1943. 's morgens 4.30*, 2010, uitgeleend voor de tentoonstelling 'De ondergang van Abraham Reiss – Jeroen Krabbé', Museum Sjoel Elburg. 4 mei t/m 2 september 2023.
- Jeroen Krabbé, *6, 7, 8 juli 1943*, 2010, uitgeleend voor de tentoonstelling 'De ondergang van Abraham Reiss – Jeroen Krabbé', Museum Sjoel Elburg. 4 mei t/m 2 september 2023.
- Jeroen Krabbé, *Sobibor – 9 juli 1943 omstreeks 10.30 u*, 2010, uitgeleend voor de tentoonstelling 'De ondergang van Abraham Reiss – Jeroen Krabbé', Museum Sjoel Elburg. 4 mei t/m 2 september 2023.
- Jeroen Krabbé, *Sobibor – 9 juli 1943 omstreeks 11.00 u*, 2010, uitgeleend voor de tentoonstelling 'De ondergang van Abraham Reiss – Jeroen Krabbé', Museum Sjoel Elburg. 4 mei t/m 2 september 2023.
- Jeroen Krabbé, *Sobibor – 9 juli 1943 omstreeks 11.30 u*, 2010, uitgeleend voor de tentoonstelling 'De ondergang van Abraham Reiss – Jeroen Krabbé', Museum Sjoel Elburg. 4 mei t/m 2 september 2023.
- Jan Cremer, *Zonder titel*, 1958, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Cobra 75: Grenzeloos en vrij', Cobra Museum, Amstelveen. 2 juni t/m 8 oktober 2023.
- Antonio Canova, *Letizia Ramolino Bonaparte ('Madame Mère')*, 1804-1805, uitgeleend voor de tentoonstelling Canova: Sketching in Clay, National Gallery of Art, Washington, USA. 11 juni t/m 19 oktober 2023.
- Jacobus Vrel, *Interieur met een vrouw aan een wastobbe en een kind*, ca. 1638-1650, uitgeleend voor de tentoonstelling 'Jacobus Vrel – Enigmatic Forerunner of Vermeer', Foundation Custodia/Collection Frits van der Lugt, Parijs, Frankrijk. 17 juni t/m 17 september 2023.

- Neo Rauch, *Tal*, 1999, uitgeleend voor de tentoonstelling ‘Neo Rauch – The Dream of Reason’, MO.CO, Montpellier, Frankrijk. 7 juli t/m 15 oktober 2023.
- Neo Rauch, *Quecksilber*, 2003, uitgeleend voor de tentoonstelling ‘Neo Rauch – The Dream of Reason’, MO.CO, Montpellier, Frankrijk. 7 juli t/m 15 oktober 2023.
- Neo Rauch, *Sucher*, 2007, uitgeleend voor de tentoonstelling ‘Neo Rauch – The Dream of Reason’, MO.CO, Montpellier, Frankrijk. 7 juli t/m 15 oktober 2023.
- Neo Rauch, *Vater*, 2007, uitgeleend voor de tentoonstelling ‘Neo Rauch – The Dream of Reason’, MO.CO, Montpellier, Frankrijk. 7 juli t/m 15 oktober 2023.
- Piet Mondriaan, *Rij van elf populieren in rood, geel, blauw en groen*, 1908, uitgeleend voor de tentoonstelling ‘Clouds and Light: Impressionism in Holland’, Museum Barberini, Potsdam, Duitsland. 8 juli t/m 22 oktober 2023.
- Charles Daubigny, *Landschap bij maanlicht*, 1875, uitgeleend voor de tentoonstelling ‘Op reis met Vincent - Van Gogh in Drenthe’, Drents Museum, Assen. 11 september 2023 t/m 7 januari 2024.
- Georges Michel, *Landschap bij de butte Montmartre te Parijs*, ca. 1830-1840, uitgeleend voor de tentoonstelling ‘Op reis met Vincent - Van Gogh in Drenthe’, Drents Museum, Assen. 11 september 2023 t/m 7 januari 2024.
- Pablo Picasso, *Plat rond – Tête de chèvre de profil*, ca. 1956-1973, uitgeleend voor de tentoonstelling ‘Picasso, Magisch keramist’, Royal Delft Museum. 9 oktober 2023 t/m 19 mei 2024.
- Pablo Picasso, *Tareau (A.R. 255)*, 1955, uitgeleend voor de tentoonstelling ‘Picasso, Magisch keramist’, Royal Delft Museum. 9 oktober 2023 t/m 19 mei 2024.
- Antonio Canova, *Letizia Ramolino Bonaparte (‘Madame Mère’)*, 1804-1805, uitgeleend voor de tentoonstelling Canova: Sketching in Clay, The Art of Institute of Chicago, USA. 19 november 2023 t/m 18 mei 2024.

Aanwinsten

Verworven voor de collectie Stichting Hannema-de Stuers Fundatie

- Emmy Bergsma, *Floating Forest*, 2018, inkt, houtskool, siberisch krijt en softpastel op diverse soorten papier, verworven met steun van de VriendenLoterij
- Ed Hart, *Surinaams huis*, 1981, olieverf op doek, verworven met steun van de VriendenLoterij
- Harmen Meurs, *Kolentremmer uit Letland*, 1936, olieverf op doek, verworven met steun van de VriendenLoterij
- Guillaume Lo A Njoe, *Me and my Brothers during the Second World War*, 2014, olieverf op textiel op doek, gedeeltelijke schenking van de kunstenaar, verworven met steun van de VriendenLoterij

- Guillaume Lo A Njoe, *De Leusden*, 2022, gemengde techniek op hout, gedeeltelijke schenking van de kunstenaar, verworven met steun van de VriendenLoterij
- Studio Adinda, *Exhale*, 2020 - 22, siliconen, metaal, klei, microcontroller, verworven met steun van de VriendenLoterij
- Cheyenn Pinas, *The Magnitude Platform*, 2022, textiel, verworven met steun van de VriendenLoterij
- Dana Lixenberg, *Todd Shaw (Too Short)*, 1996, archival pigment print op dibond, verworven met steun van de VriendenLoterij
- Dana Lixenberg, *Untitled (birthday Party)*, 2009, zilvergelatinedruk op aluminium, verworven met steun van de VriendenLoterij
- Dana Lixenberg, *Rachel Walcott*, 2002, archival pigment print op dibond, verworven met steun van de VriendenLoterij
- Richard Hutten, *Rhino stoel*, kunsstof, verworven met steun van de VriendenLoterij
- Richard Hutten, *Layers*, 2020, glas, verworven met steun van de VriendenLoterij
- Richard Hutten, *SEC (Sottass Easy Chair)*, 2020, laminaat op hout, verworven met steun van de VriendenLoterij
- Richard Hutten, *Glitch Carpet Yellow*, 2021, polyamide, verworven met steun van de VriendenLoterij
- Leiko Ikemura, *Trees out of Head (big)*, 2015 - 21, gepatineerd brons, gedeeltelijke schenking van de kunstenaar , verworven met steun van de VriendenLoterij
- Leiko Ikemura, *windy*, 2022, aquarel en pastel op papier, schenking van de kunstenaar

Verworven voor de collectie van de Provincie Overijssel

- Raquel van Haver, *La historia de migrantes*, 2020, metselwerk, mortel, staal, collages, hout
- Maria Roosen, *Touch of Gold*, 2012, gewassen berkenstammen, glas
- Maria Roosen, *Miniatuur melkkannen*, 2009, glas

Roosen & Guests met links werk van Ricardo van Eyk en rechts Maria Roosen, *Touch of Gold*, 2022, gewassen berkenstammen, glas, verworven voor de collectie van de Provincie Overijssel

Scheningen aan de collectie Stichting Hannema-de Stuers Fundatie

- Igor Mitorai, *Skulptur*, 1996, brons, schenking collectie Jan Roeterink
- Igor Mitoraj, *Tors met windsels*, z.d., brons, schenking collectie Jan Roeterink
- Igor Mitoraj, *Orrizonte*, 1995, brons, schenking collectie Jan Roeterink
- Lucassen, *Herstel van het arbeidersparadijs*, 1960 - 11, assemblage
- Lucassen, *Hype*, 1960 - 11, gemengde techniek met meerdere materialen
- Lucassen, *Nummer 178*, 1960 - 11, olieverf op doek
- Lucassen, *vitrine*, 2005, assemblage, schenking Rob van der Elst
- Jan Voerman, *portret van E.T. Verkade-Koning*, 1901, olieverf op doek, schenking J. en A. Noort- van Gelder
- Jan Voerman, *Vergezicht op Zwolle met de Peperbus*, 1900, olieverf op doek
- Dana Lixenberg, *Mary J. Blige*, 2001, archival pigment print op dibond, schenking van de kunstenaar
- Guillaume Lo A Njoe, *Zonder titel*, 1981, schenking van de kunstenaar
- Guillaume Lo A Njoe, *Landschap*, 1966, olieverf op doek, schenking E. Launspach
- Richard Hutten, *3 minus 1- bureau*, hout, schenking van de kunstenaar
- Lotta Blokker, *Muted*, 2012, schenking R. van Gelderen
- Soeki Irodikromo, *Beweging*, 2002, acryl op doek, schenking Marius Sterrenburg, Amsterdam
- Alex Vermeulen, *Zonder titel*, 1995, hout, koper, messing en nylon, schenking van de kunstenaar
- Alex Vermeulen, *Me talk Me*, 1996, staal, hout, glas, messing en polyester, schenking van de kunstenaar
- Alex Vermeulen, *Any Nowhere*, koper en haar, schenking van de kunstenaar
- Maria Roosen, *Hoogtepunt / alzarin*, 2018, aquarel op papier, schenking van de kunstenaar
- Neo Rauch, *Ama*, 1993, olieverf op doek, langdurig bruikleen particuliere collectie
- Neo Rauch, *Vorraum*, 1993, olieverf op doek, langdurig bruikleen particuliere collectie

Bruiklenen voor bepaalde tijd aan Museum de Fundatie

- Gerard ter Borch en Caspar Netscher, *Portret van Jan Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Gerard ter Borch en Caspar Netscher, *Portret van Willem Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Gerard ter Borch en Caspar Netscher, *Portret van Reijnder Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York

- Gerard ter Borch en Caspar Netscher, *Portret van Engel Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Paulus Lesire, *Portret van Willem Craeyvanger*, 1651, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Caspar Netscher, *Portret van Peter Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Caspar Netscher, *Portret van Gerrit Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Caspar Netscher, *Portret van Lijsbeth Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York
- Caspar Netscher, *Portret van Naleke Craeyvanger*, ca. 1658, olieverf op doek, bruikleen The Leiden Collection, New York

BIBLIOTHEEK EN DOCUMENTATIE

Bibliotheek

De kunsthistorische bibliotheek van Museum de Fundatie, die onder andere boeken uit de nalatenschappen van Dirk Hannema en Paul Citroen bevat, is ondergebracht in het westelijke Bouwhuis van Kasteel Het Nijenhuis.

Eind 2023 waren er 9191 digitaal beschreven titels. In samenwerking met de Athenaeumbibliotheek in Deventer is het merendeel van deze bibliotheekrecords via Worldcat ontsloten. Zo is een groot deel van de gedigitaliseerde bibliotheekcatalogus wereldwijd te raadplegen.

In 2023 is met de hulp van oud-bibliothecalesse mevrouw L. de Ceuninck van Capelle weer een groot deel van de tentoonstellingscatalogi geordend. Museum de Fundatie bezit daarnaast een aanzienlijk aantal veilingcatalogi van zowel nationale als internationale grote en kleine veilinghuizen. In verband met onderzoek naar de herkomst van kunstwerken binnen de Nederlandse Musea worden deze regelmatig geraadpleegd.

Om de veiling- en kunsthandel catalogi beter toegankelijk te maken is er een aanvang gemaakt om een overzicht te maken van alle catalogi per veiling en daarbij meteen vast te leggen welke exemplaren annotaties bevatten.

Archief

Museum de Fundatie beheert naast het persoonlijk archief van Dirk Hannema en de familie De Stuers ook archiefmateriaal met betrekking tot de makers Jan Voerman sr., Dorothé van Driel, Gooitzen de Jong en Paul Citroen. Ter aanvulling op het archief van Jan Voerman sr. schonk maker Thijs Buit aan het museum een serie door Jan Voerman sr. gemaakte schetsjes. Vanuit de Stichting Dorothé van Driel ontving het museum nog een aanvulling op het archiefmateriaal van deze maker.

Regelmatig worden de bij het museum aanwezige archieven geraadpleegd door externe onderzoekers. In 2023 zijn onder andere om de volgende redenen archieven geraadpleegd.

- Het familie archief van de Stuers in verband met een promotieonderzoek naar de Javaoorlog (1825-30).
- Het archief van Paul Citroen in verband met onderzoek vanuit Amerika voor een publicatie over de familie Lederman.
- Het archief van Dirk Hannema in verband met de collectie van Jean Decoen.

Roosen & Guests, met werk van Jan Broekstra

Roosen & Guests, met werk van Nel Aerts

PUBLICITEIT

Een greep uit de vrije publiciteit rond het programma van Museum de Fundatie in 2023

Brave New World - 16 schilders voor de 21ste eeuw

Blik op de wereld van nu, NOS Journaal, 26.01.2023

Brave New World laat overtuigend zien hoe springlevend schilderkunst is, het Parool, 28.01.2023

Kunststof, NTR, NPO RADIO 1, 31.01.2023

Opium, AvroTros, NPO Klassiek, 01.02.2023

Jonge kunstenaars vinden schilderen helemaal niet ouderwets, Trouw, 02.02.2023

Jonge internationale schilders vechten voor de wereld door te schilderen, Nederlands Dagblad, 02.02.2023

De schilderkunst is springlevend, tonen 16 kunstenaars in de Fundatie, NRC, 06.02.2023

De schilderkunst dood? Welnee, kijk maar naar de jonge generatie schilders in de Fundatie, de Volkskrant, 17.02.2023

De Fundatie viert de schilderkunst met 16 jonge kunstenaars, Dagblad van het Noorden, 19.02.2023

Ethiek en esthetiek schudden elkaar de hand, 8weekly, 14.04.2023

Zoeken naar Vermeer

De tragiek van kunstkenner Dirk Hannema, die bleef geloven in zijn zeven 'valse' Vermeers, Trouw, 18.03.2023

Ook de 'Vermeers' van meestervervalser Han van Meegeren zijn nu te zien, het Parool, 22.03.2023

Een tentoonstelling vol vervalste Vermeers, Dagblad van het Noorden, 28.03.2023

Do We Care? i.s.m. HKU, met werk van Stichting Monobanda

(EX-)CHANGE - PROTO Dana Lixenberg, Richard Hutten en studenten

Werk van de ,bekendste nog levende, in Zwolle geboren kunstenaar’ eindelijk te bezichtigen in Museum de Fundatie, de Stentor, 15.08.2023

Leiko Ikemura – Motion of Love

Tussen mens, object en dier, Mister Motley, 22-08-2023

A captivating exploration of emotional connectivity, Gen de Art Magazine, 21-07-2023

Kristina Norman – Hanze Connecties

Pelletkachels branden op Etse bomen, Trouw, 11.12.2024

Kaleidoscope of (Hi)stories: Kunst uit Oekraïne

Aangrijpende Oekraïense kunst maakt oorlog, verzet en hoop voelbaar in Zwolle, Dagblad van het Noorden, 16.10.2023

Voor de Oekraïense Anna Zvyagintseva is kunst in oorlogstijd juist heel waardevol, Trouw, 19.10.2023

Brood en Schieten, Groene Amsterdammer, 01.11.2023

De audiotour: Beatrice von Bormann, Opium, AvroTros, 21.11.2023

Door sleutelwerken uit de Oekraïense kunst te laten zien beschermt Museum de Fundatie ze tegen mogelijke vernietiging, de Volkskrant, 30.11.2023

Hoop in Oekraïense kunst, FD Persoonlijk, 08.12.2023

Roosen & Guests

Voor al de ernst valt op als kunstenaar Arash Fakhim een kampvuur probeert na te doen, de Volkskrant, 01.12.2023

Maria Roosen bij Nooit Meer Slapen, VPRO, 19.12.2023

Mediawaarde

In 2023 verschenen er meer dan 1000 berichten over de activiteiten van Museum de Fundatie in de pers, zowel online als print. Samen bereikten deze berichten 898.103.572 mensen, met een totale advertentiewaarde van € 3.671.139.

Online kanalen

Museum de Fundatie is met name actief op Instagram, Facebook en X. Samen heeft het museum op deze kanalen ca. 45.000 volgers. In 2023 is het aantal volgers met bijna 10% gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor. Ook stuurt het museum maandelijks een digitale nieuwsbrief naar ca. 15.000 abonnees.

Adverteren

Museum de Fundatie adverteert doorlopend actief online, met social media en display campagnes. Daarnaast wordt er regelmatig ingezet op print advertenties in grote landelijke dagbladen, en wordt er reclame gemaakt op Radio 1 voor bijna alle tentoonstellingen. Ook zijn de activiteiten van Museum de Fundatie vaak buiten zichtbaar, met landelijke en regionale postercampagnes.

EDUCATIE & INTERPRETATIE

Museum de Fundatie heette in 2023 kinderen, jongeren, studenten en volwassenen van harte welkom: het museum als plek om kunst te ontdekken, te verkennen en erover te leren. Honderden leerlingen van het primair onderwijs uit Zwolle en de regio bezochten Museum de Fundatie Zwolle en Kasteel het Nijenhuis om kennis te maken met het museum en het verzamelen en tentoonstellen van kunstwerken. Jongeren van het voortgezet onderwijs bezochten het museum voor verdiepende museumlessen en gingen onder begeleiding van museumdocenten met elkaar kijken naar kunst en met elkaar in gesprek over de kunstwerken, de thema's die hierin verwerkt zijn en wat dat voor hen betekent. Studenten van onder andere ArteZ University of the Arts, CIBAP vakschool voor vormgeving, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Deltion College en Katholieke Pabo Zwolle bezochten het museum voor op maat gemaakte educatieprogramma's, die aansloten bij de verschillende opleidingen en vakgebieden. Volwassenen wisten het museum te vinden voor informatieve en verdiepende rondleidingen op beide locaties.

Cijfers locatie Museum de Fundatie Zwolle

2023: In totaal bezochten 5.654 leerlingen en studenten uit het primair-, voortgezet- en beroepsonderwijs in schoolverband Museum de Fundatie (2022: 6.087). Er werden 78 museumlessen afgenomen (2022: 146 museumlessen). Individueel bezochten 5696 kinderen en jongeren onder de negentien jaar Museum de Fundatie (2022: 4608). 2.112 studenten bezochten de locatie in Zwolle op eigen gelegenheid (2022: 2.142). Door verschillende groepen volwassenen werden 76 rondleidingen afgenomen (2022: 89).

Cijfers locatie Kasteel 't Nijenhuis

2023: In totaal bezochten 2.142 leerlingen en studenten uit het basis-, voortgezet- en beroepsonderwijs in groepsverband Kasteel het Nijenhuis (2022: 2.083). Er waren 74 museumlessen (2022: 52 museumlessen). Individueel bezochten 1.772 kinderen en jongeren onder de negentien jaar Kasteel 't Nijenhuis (2022: 1.634). 337 studenten bezochten Kasteel het Nijenhuis op eigen gelegenheid (2022: 379). Door verschillende groepen volwassenen werden 31 rondleidingen afgenomen (2022: 33).

Educatieprogramma's

Museum de Fundatie biedt voor alle doelgroepen uit het primair en voortgezet onderwijs diverse educatieprogramma's aan op beide locaties. Daarnaast worden rondleidingen aangeboden voor volwassenen die in groepsverband het museum of het kasteel bezoeken. Ook krijgt educatief aanbod voor kinderen en families in 2023 een nieuwe impuls met de ontwikkeling van het tekenblad en diverse workshops.

Primair onderwijs

Voor het primair onderwijs is het educatieve aanbod opgedeeld in drie doelgroepen: onderbouw (groep 1 t/m 3), middenbouw (groep 4 t/m 6) en bovenbouw (groep 7 en 8). De jongste bezoekers uit groep 1 t/m 3 bezoeken Kasteel het Nijenhuis samen met de Barones van Pallandt, gespeeld door een museumdocent, die de leerlingen op theatrale wijze meeneemt door ‘haar’ kasteel. Tijdens dit programma ontdekken de leerlingen het kasteel en de beeldentuin, kijken ze naar verschillende kunstwerken uit de Fundatie Collectie en wanen ze zich een echte kasteelbewoner. Leerlingen uit groep 4 t/m 6 bezoeken Museum de Fundatie Zwolle tijdens het programma ‘Verstrooide Verzamelaar’. De leerlingen bekijken samen de tentoonstellingen en gaan op zoek naar de verloren kunstwerken. Als alle kunstwerken zijn gevonden, gaan de leerlingen naar de wolk van het gebouw om over de Zwolse binnenstad uit te kijken en kunst te kijken met de kunstijkmethode Visual Thinking Strategies. Groep 7 en 8 bezoekt het museum met de lessenserie Cultuuravontuur, bestaande uit een museumbezoek gecombineerd met een voorbereidende en afrondende les voor op school. De vraag ‘Wat is kunst?’ staat centraal en aan de hand van prikkelende vragen en de kunstijkmethode Visual Thinking Strategies ontdekken de leerlingen de kunstwerken die te zien zijn.

Voortgezet onderwijs

Leerlingen uit het voortgezet onderwijs komen naar Museum de Fundatie Zwolle voor museumlessen, die altijd worden afgestemd op de doelgroep. Waar mogelijk wordt er ook aangesloten op thema’s of onderwerpen die in de lessen op school worden behandeld. Tijdens de museumles wordt er met name gefocust op het samen kijken naar kunst door middel van Visual Thinking Strategies. Veel scholen uit regio Zwolle bezochten Museum de Fundatie Zwolle en Kasteel het Nijenhuis, maar ook scholen buiten de regio wisten hun weg naar het museum te vinden, zoals middelbare scholen uit Utrecht, Emmen, Amsterdam, Oosterwolde, Sneek, Amersfoort en Rotterdam. Daarnaast werden ook regelmatig museumlessen op maat aangeboden voor leerlingen uit het praktijkonderwijs, de internationale schakelklas (ISK) en het voortgezet speciaal onderwijs, doelgroepen die doorgaans minder vanzelfsprekend een bezoek brengen aan het museum.

MBO, HBO en WO

Diverse MBO-, HBO- en WO-instellingen bezochten in 2023 Museum de Fundatie Zwolle of Kasteel het Nijenhuis. Voor deze groepen studenten werden verschillende op maat gemaakte programma’s aangeboden. Zo bezochten studenten van ArtEZ University of the Arts in het kader van de module ondernemerschap het museum en kregen de studenten een presentatie over museumeducatie en oefenden met het ontwikkelen van educatief materiaal. Studenten van Katholieke Pabo Zwolle volgden een masterclass over hoe je als leerkracht met kinderen kunt kijken naar kunst; studenten van CIBAP Vakschool voor Vormgeving volgden een fotografieworkshop door maker Sasha Kurmaz, een van de kunstenaars uit *Kaleidoscope of (Hi)stories: Kunst uit Oekraïne*. Studenten van Hogeschool Windesheim gingen aan de slag met Art Based Learning tijdens de module zingeving en studenten van de Master Kunsteducatie van ArtEZ University of the Arts sloten het jaar af met een werksessie Art Based

Learning onder begeleiding van lector Jeroen Lutters. Met Deltion werd een nieuwe samenwerking aangegaan, waarvoor in 2023 een groot kunstcarrousel voor 1e jaars studenten werd georganiseerd langs het museum en voorstellingen van Filmtheater Fraterhuis en Zwolse Theaters.

Rondleidingen voor volwassenen

Groepen volwassenen bezochten ook in 2023 de verschillende tentoonstellingen in Museum de Fundatie Zwolle en Kasteel het Nijenhuis veelvuldig. Verdiepende rondleidingen waren onder meer populair bij *Brave New World* en in de beeldentuin bij Kasteel het Nijenhuis. Op zondagen werden instaprondeleidingen aangeboden en tijdens Fundatie Fridays introduceerden we kortere ‘flitsrondleidingen’ om kennis te maken met tentoonstellingen.

Educatief aanbod voor families

In 2023 werd er een nieuw tekenblad ontwikkeld en geïntroduceerd voor kinderen, waarmee kinderen al tekenend de tentoonstellingen bezoeken en kunstwerken ontdekken. In de periode september t/m december werden al ca. 800 exemplaren gemaakt. Voor de tentoonstelling *Kaleidoscope of (Hi)stories* werd door maker Alevtina Kakhidze een gratis kijk-en-doeboek ontwikkeld getiteld ‘De koffer van vrijheid’. Daarnaast werden gedurende het jaar verschillende workshops ontwikkeld en aangeboden in het museum: er werden bijvoorbeeld collages gemaakt geïnspireerd op het werk van Neo Matloga (*Brave New World*) en er werden ‘waaninnige wezens’ gemaakt geïnspireerd op het werk van Leiko Ikemura.

Publieksprogramma bij Fundatie Future Factory

In de Fundatie Future Factory gaan makers op zoek naar de hartslag van de tijd. Ze onderzoeken welke thema’s de toekomst bepalen. Dit levert actuele en geëngageerde tentoonstellingen op die de bezoeker aan het denken zetten.

(EX-)CHANGE - PROTO: Dana Lixenberg, Richard Hutten en studenten

Als onderdeel van het PROTO Art & Design Festival werd in samenwerking met CIBAP en ArtEZ een nieuwe ‘artist in residence’ georganiseerd voor studenten van de Zwolse mbo- en hbo-onderwijsinstellingen als aanloop naar de tentoonstelling *(EX-)CHANGE*. Fotograaf Dana Lixenberg en ontwerper Richard Hutten verzorgden beide een week durende masterclass, waarin studenten nieuw werk creëerden dat samen met het werk van de twee makers werd geëxposeerd bij Museum de Fundatie. Als onderdeel van het publieksprogramma bij deze tentoonstelling, vond er een rondleiding plaats door Lixenberg en Hutten, waarbij ook een aantal exposerende studenten vertelde over het maakproces en de samenwerking met de makers.

Do We Care? i.s.m. Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

In *Do We Care?* gingen 27 alumni, docenten en studenten van Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) samen op zoek naar wat voor hen de definitie van *care* is. Met films, mode, installaties, textiel, performances en sculptuur hielden deze makers ons een spiegel van de tijd voor; *Do We Care?* Bij de

tentoonstelling werden twee levendige programmadagen georganiseerd met verschillende artist talks, performances, workshops en instaprondleidingen door de exposerende makers. Tijdens de wandeling van station Heino naar Kasteel Het Nijenhuis konden bezoekers de audiowandeling *In gesprek met de waarzegger* luisteren, die speciaal voor deze tentoonstelling werd gemaakt door HKU-alumni Jacco Kamp, Zamity Mitelembe en Max Vermeulen.

Roosen & Guests

In *Roosen & Guests* nam Maria Roosen Kasteel het Nijenhuis in Heino / Wijhe over. Bij de tentoonstelling presenteerden we twee Salons, waar aan de tentoonstelling deelnemende kunstenaars bijdragen leverden in verschillende disciplines: met rondleidingen, artist talks, muzikale voordrachten, en performances.

Publieksprogramma: Fundatie Fridays i.s.m. Poppodium Hedon

In 2021 werd een nieuwe serie in het publieksprogramma geïntroduceerd: de Fundatie Fridays. Eerst wekelijks, om te vieren dat musea weer open mochten na de jaren van Corona – en vanaf na de zomer 2023 in nieuwe maandelijkse vorm. Gericht op onder meer lokaal publiek uit Zwolle en omgeving, is Museum de Fundatie iedere eerste vrijdag van de maand gratis open voor publiek van 17:00 tot 21:00 uur, en kan er worden genoten van de tentoonstellingen in combinatie met muziek en andere programmering zoals kunstenaarslezingen en rondleidingen. Ook zijn er gratis flitsrondleidingen om kennis te maken met de tentoonstellingen. Vanaf het najaar werd een samenwerking gestart met Poppodium Hedon, die de muzikale programmering van de avond verzorgt, gericht op een aantrekkelijk programma van opkomende acts om het relatief jonge publiek op de vrijdagavond aan te spreken. Ook nieuw dit jaar was deelname aan Popronde. In 2024 wordt de samenwerking met Hedon voortgezet, net als de deelname aan Popronde Zwolle.

Verbinding & samenwerking

In 2023 werd er volop samengewerkt met andere culturele instellingen op het gebied van educatie en publieksprogrammering en begaf Museum de Fundatie zich meermaals buiten de beide museumlocaties.

Stadsfestival Zwolle, het Groot Zwols Kinderboekenfeest en The Big Draw Festival

In 2023 was Museum de Fundatie meermaals buiten het museum, in verschillende festivalsettings, te vinden. Op het Stadsfestival Zwolle 2023 konden kinderen op het kinderplein aan de slag tijdens de workshops ‘Bouwen als een kunstenaar’ en ‘Waaninnige wezens’, waarin ze geïnspireerd op het werk van kunstenaars Guillaume Lo A Njoe en Leiko Ikemura mens-dieren maakten en ruimtelijke objecten bouwden. Tijdens de Kinderboekenweek organiseerde Museum de Fundatie in samenwerking met Stadkamer, Poppodium Hedon, Zwolse Theaters, ANNO Stadsmuseum, Academiehuis Grote Kerk, Travers Welzijn en Doornij Kinderopvang het Groot Zwols Kinderboekenfeest. De Kinderboekenweek stond in het teken van het thema ‘Bij mij thuis’ en Museum de Fundatie ontwikkelde hiervoor de workshop

‘Maak jouw eigen droomhuis’, geïnspireerd op Kasteel het Nijenhuis – wat ooit Dirk Hannema’s droomhuis was. Nieuw dit jaar was de bijdrage van Museum de Fundatie aan de eerste editie van tekenfestival The Big Draw Festival in Zwolle, waar de workshop ‘waaninnige wezens’ een plek in de programmering kreeg.

Samenwerking Deltion College: Cultuurcarrousel

Al sinds 2017 werkt Museum de Fundatie samen met het Deltion College, maar in 2023 kreeg deze samenwerking een nieuwe vorm, waarbinnen er met Deltion en de verschillende Zwolse culturele instellingen wordt samengewerkt. In het najaar van 2022 werd door het ministerie van OCW bekend gemaakt dat via de CJP MBO Cultuurkaart cultuurbudget voor alle mbo-studenten werd vrijgemaakt, waarop Deltion College besloot een nieuwe impuls te geven aan cultuureducatie en als een van de eerste mbo-scholen aan te sluiten op de pilot van de MBO-cultuurkaart. Vanuit de nieuw opgerichte Kunst en Cultuur afdeling van Deltion wordt vanaf januari 2023 samen met Museum de Fundatie en andere culturele partners gewerkt aan het mogelijk maken van cultuurbezoek voor alle eerstejaars studenten van Deltion. Als pilot werd dit jaar een cultuurcarrousel georganiseerd, waarbij studenten op één dag meerdere korte films, een theatervoorstelling en een tentoonstelling bezochten bij Filmtheater Fraterhuis, Zwolse Theaters en Museum de Fundatie – in ons geval aan de hand van een op maat gemaakte fotografieopdracht bij de tentoonstelling *Kaleidoscope of (Hi)stories: Kunst uit Oekraïne* in combinatie met een workshop straatfotografie door Xplosief Cultuureducatie. Er deden bij Museum de Fundatie in totaal ongeveer 350 studenten mee aan dit pilotproject. Volgend jaar willen we dit project voortzetten.

Samenwerking Stadkamer: Cultuuravontuur en Artbeat

De samenwerking met Stadkamer werd in 2023 volop voortgezet. In 2023 werd de lessenserie Cultuuravontuur, bestaande uit een museumbezoek gecombineerd met een voorbereidende en afrondende les voor op school, opnieuw doorontwikkeld en gingen leerlingen van Zwolse basisscholen volop op ontdekking door het museum. Daarnaast kreeg het project Artbeat – een doorontwikkeling van het eerdere project KunstKracht – in 2023 opnieuw vorm. Binnen Artbeat werken Stadkamer, Museum de Fundatie, Zwolse Theaters, Poppodium Hedon en Kunsteducatie Nederland samen met het Carolus Clusius College en Thorbecke Praktijkonderwijs om in co-creatie met leerlingen uit het praktijkonderwijs en vmbo een nieuwe culturele ervaring en nieuw educatief aanbod te ontwikkelen. Eind 2023 werd bekend dat subsidie door Fonds Cultuurparticipatie voor Artbeat is toegekend, waardoor de uitvoering van het project in januari 2024 van start kan gaan.

Samenwerking Vrije Academie

Tijdens de tentoonstelling *Brave New World* werd in samenwerking met de Vrije Academie een lezing georganiseerd in Museum de Fundatie Zwolle. Vijfentwintig enthousiaste deelnemers volgden de lezing, waarna een bezoek aan de tentoonstelling plaatsvond.

Samenwerking ArtEZ: Studium Generale en Research Art Together

Museum de Fundatie zette in 2023 de samenwerking met ArtEZ University of the Arts voort. Bij de tentoonstelling *Brave New World* bezochten studenten vanuit Studium Generale, het kennisplatform van ArtEZ, en Research Art Together (RAT), een multidisciplinaire module voor docentenopleidingen Muziek, Theater en Beeldende Kunst, en werden de studenten rondgeleid door de tentoonstelling door curator Hans den Hartog Jager. Daarnaast werd er vanuit RAT ook een bezoek gebracht aan de tentoonstelling *Kaleidoscope of (Hi)stories: Kunst uit Oekraïne*.

Samenwerkingen bij *Kaleidoscope of (Hi)stories: VluchtelingenWerk Nederland, Fraterhuis en Hedon*

Bij de tentoonstelling *Kaleidoscope of (Hi)stories: Kunst uit Oekraïne* werd op verschillende vlakken samengewerkt met lokale partners. Met Filmtheater Fraterhuis werd een ‘short films screening’ georganiseerd met films door kunstenaars uit de tentoonstelling. Met Stichting VluchtelingenWerk Zwolle werden groepsontvangsten georganiseerd en rondleidingen voor en door Oekraïners gefaciliteerd. Elke zondag organiseerden we in samenwerking een gratis instaprondleiding voor regulier publiek, gegeven door een geselecteerde groep Oekraïners in Zwolle – die door het museum werden ingewerkt in de tentoonstelling en het geven van een rondleiding, vanuit hun bijzondere kennis en perspectief als Oekraïner. De tentoonstelling was bovendien de gehele tentoonstellingsperiode gratis te bezoeken voor Oekraïners in Nederland.

Workshop van Anna Zvyagintseva i.h.k.v. *Kaleidoscope of (Hi)stories: Kunst uit Oekraïne*

Beeldentuin Kasteel het Nijenhuis met Leiko Ikemura, *Double Figure*, 2021

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Personeel

De organisatie van Museum de Fundatie bestaat op 31 december 2023 uit een professionele kern van 76 werknemers. Op basis van een volledig dienstverband waren er gedurende het jaar 2023 38,05 fte in dienst (2022: 31,51). Voor projecten en activiteiten die de capaciteit van de organisatie overstijgen, werden externe krachten ingehuurd. Er is het afgelopen jaar hard gewerkt om het museale team op orde te brengen met de komst van een conservator en een assistent-conservator, een registrar/medewerker collectiebeheer en manager development. Met de versterking van deze functies heeft het museum er vertrouwen in te kunnen bouwen aan een meer solide toekomst.

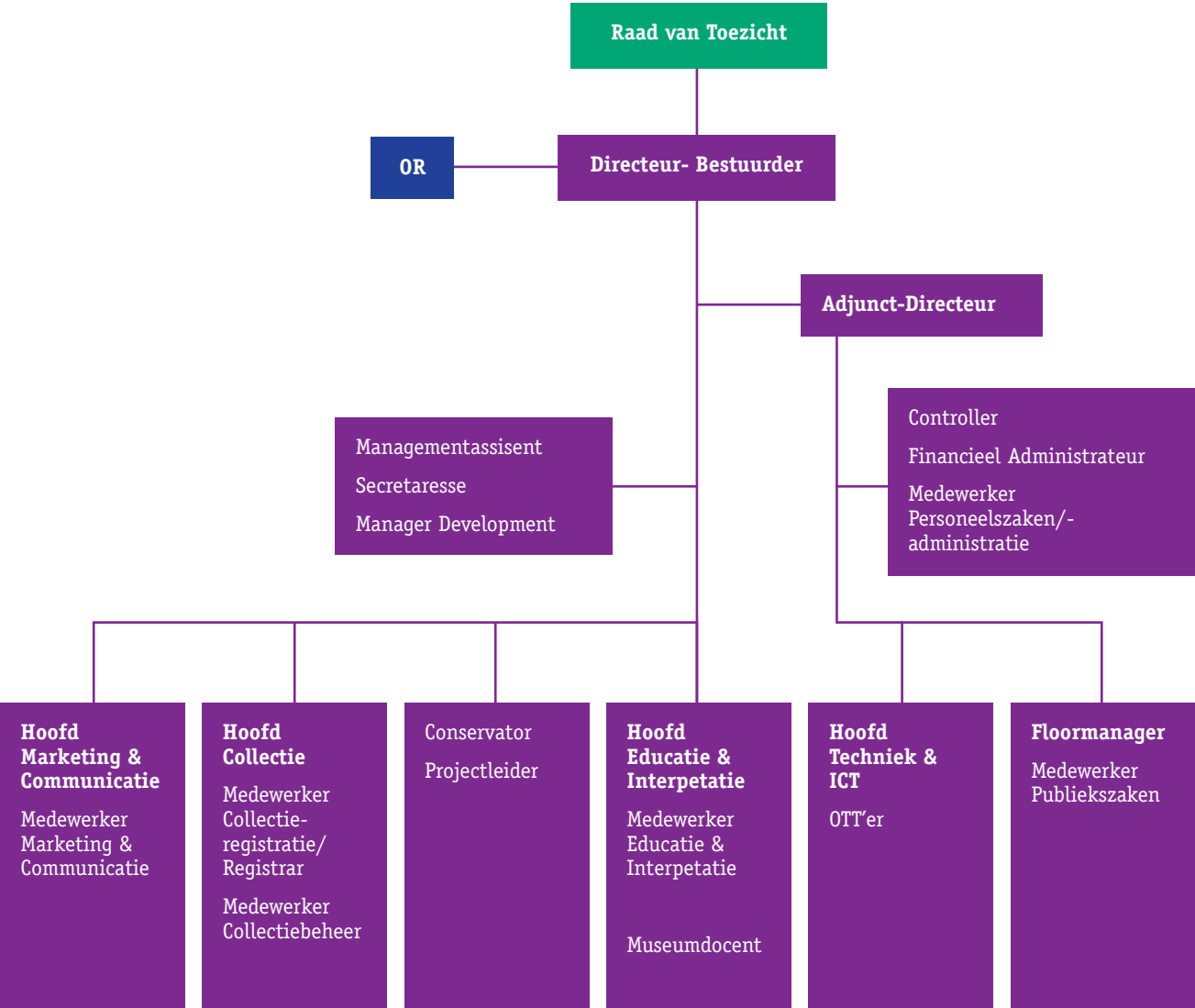
Vertrouwenspersoon

In het verslagjaar waren Zakia Luitwieler en Jeroen Zweerts van De Vertrouwenspersoon beschikbaar als externe vertrouwenspersonen voor de medewerkers. Zij hebben hun jaarverslag 2023 besproken met de directie.

Verzuim

Over het gehele jaar is er een totale ziekteverzuim geweest van 9,86%. In 2022 was dit 12,55%. We zijn blij dat we het hoge ziekteverzuim iets naar beneden hebben kunnen brengen. De directie wil middels teamtrainingen, coaching en het werken aan interne rust binnen het museum dit verzuimpercentage het komende jaar verder laten dalen.

ORGANOGRAM

Roosen & Guests, met werk van Maria Roosen

*Het veranderlijke landschap: van Voerman tot Van der Linden,
met werk van Elias Sime, Pascal Leboucq & Lucas Deman, Jan Voerman*

FINANCIËN

Het financiële overzicht is gebaseerd op de jaarrekening 2023 van Stichting Museum de Fundatie. Op 15 april 2024 is deze, voorzien van een accountantsverklaring, goedgekeurd door de leden van de Raad van Toezicht. Deze jaarrekening ligt ter inzage bij Stichting Museum de Fundatie.

Balans per 31 december 2023

ACTIVA <i>(in euro's)</i>	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Verbouwing	13.103	14.975
Overige materiële vaste activa	71.737	49.031
	84.840	64.006
Vlottende activa		
Vorraden	123.721	97.879
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	165.801	101.034
Vorderingen inzake belastingen	169.592	76.828
Overige vorderingen en overlopende activa	561.525	600.482
	896.918	778.344
Liquide middelen	2.575.917	3.832.115
Totaal	3.681.396	4.772.344

Balans per 31 december 2023

PASSIVA <i>(in euro's)</i>	31-12-2023	31-12-2022
Eigen vermogen		
Algemene reserve	573.361	660.000
Reserve kunstaankopen Hannema-de Stuers Fundatie	657.460	641.030
Reserve tentoonstellingsfonds	479.994	1.057.107
Reserve internationale topproducties/ samenwerkingsprojecten	251.461	767.928
Reserve tentoonstelling Ter Borch	600.000	600.000
Reserve voorbereidingen nieuwe museumlocatie	165.214	278.346
Reserve beveiliging	90.506	90.506
Reserve restauraties	40.049	82.076
	2.858.042	4.176.993
Voorzieningen	60.000	60.000
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers	244.721	125.564
Schulden inzake belastingen en sociale lasten	92.848	69.397
Schulden inzake pensioenen	28.068	23.546
Overige schulden en overlopende passiva	397.718	316.844
	763.355	535.351
Totaal	3.681.396	4.772.344

Kaleidoscope of (Hi)stories: Kunst uit Oekraïne,
met werk van Masha Reva, Tatiana Yablonska, Oleksandr Archypenko, Oleksandr Bohomazov

Exploitatierekening over 2023 *(in euro's)*

Omschrijving	Werkelijk 2023	Begroting 2023*	Werkelijk 2022
Baten			
Bijdragen en subsidies	2.553.520	2.364.173	2.697.284
Entreegelden	1.086.522	1.720.000	870.247
Opbrengsten uit verhuur	75.032	93.900	61.472
Overige baten	1.564.950	1.266.800	1.283.238
Totaal baten	5.280.024	5.444.873	4.912.242
Lasten			
Personeelskosten	2.782.712	2.177.000	2.116.494
Reorganisatiekosten	86.639	0	223.838
Huisvestingskosten	1.147.999	850.500	924.481
Kantoorkosten	130.673	128.000	126.915
Promotiekosten	105.949	75.000	122.493
Tentoonstellingskosten	1.047.598	1.354.873	672.226
Projecten Future factory	196.420	51.000	249.924
Overige projecten	204.321	5.000	132.036
Educatiekosten	16.942	30.000	11.936
Documentatie/collectiekosten	364.673	261.000	392.743
Overige algemene kosten	504.521	479.000	517.376
Afschrijvingen	24.775	28.000	20.025
Totaal lasten	6.613.221	5.439.373	5.510.488
Bedrijfsresultaat	-1.333.197	5.500	-598.247
Financiële baten en lasten	14.248	-5.500	-17.009
Totaal exploitatieresultaat	-1.318.948	0	-615.255

Ad* De begroting heeft geen deel uitgemaakt van de accountantscontrole.

Bezoldiging topfunctionarissen 2023 *(in euro's)*

Functionaris	B. von Bormann
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functieervulling in 2023	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus betaalbare onkostenvergoedingen	160.463
Beloningen betaalbaar op termijn	19.907
<i>Subtotaal</i>	180.370
Individuele toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging	180.370
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t

CONTACT

Museumlocaties

Museum de Fundatie Zwolle, Blijmarkt 18-20, Zwolle
Kasteel het Nijenhuis, 't Nijenhuis 10, Heino/Wijhe

Openingstijden

Museum de Fundatie Zwolle: di.-zo. 11-17 uur, iedere eerste vrijdag van de maand: 17-21 uur gratis
open voor iedereen
Kasteel het Nijenhuis Heino / Wijhe: di.-zo. 11-17 uur

Postadres

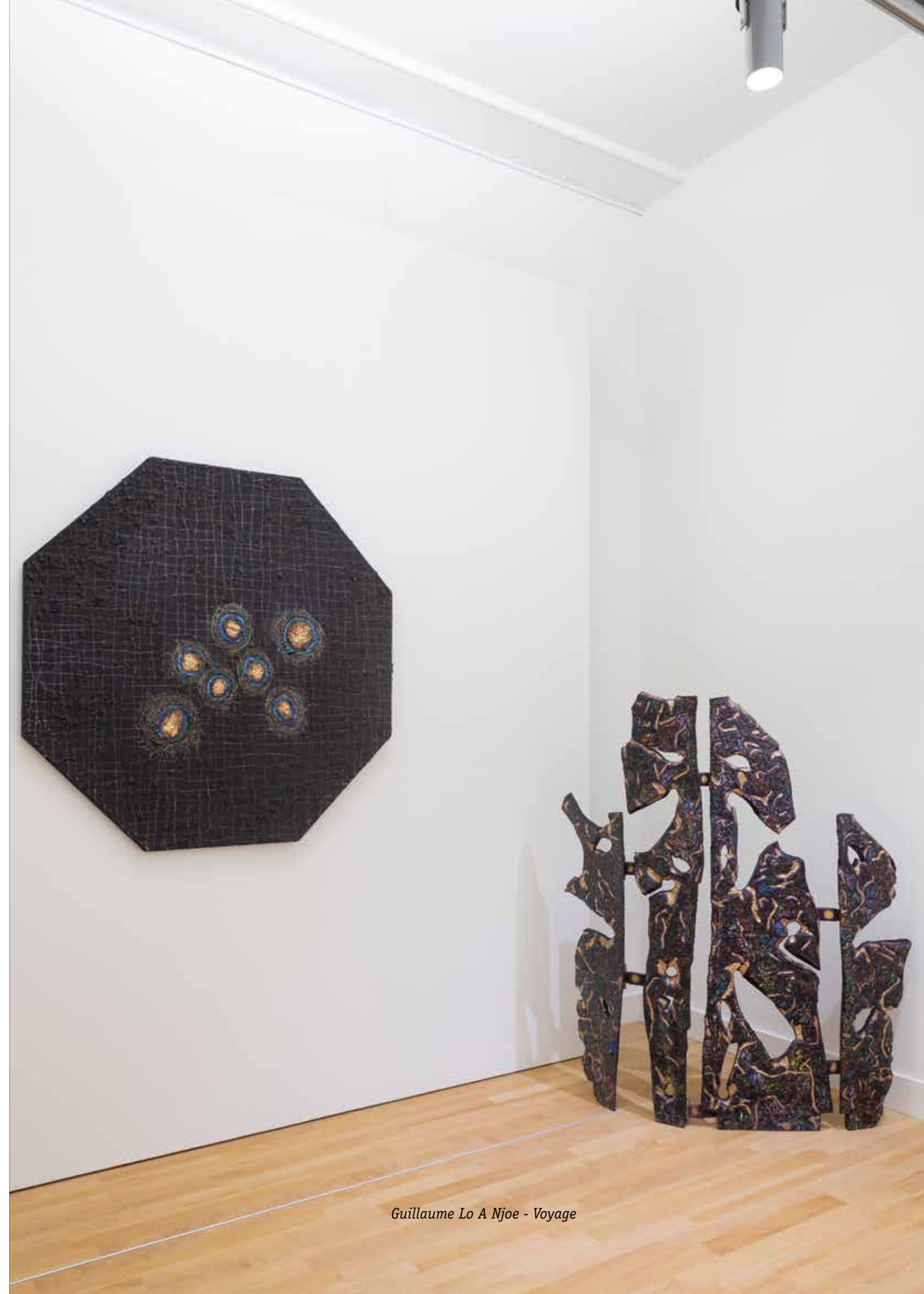
Museum de Fundatie
't Nijenhuis 10
8131 RD Heino/Wijhe

Tel: 0572 38 81 88

info@museumdefundatie.nl
museumdefundatie.nl

Social media

X: @MuseumFundatie
Facebook: @MuseumdeFundatie
Instagram: @defundatie

Guillaume Lo A Njoe - Voyage

COLOFON

Redactie | productie: Museum de Fundatie

Fotografie: Hans van Eijsden, Peter Tijhuis

Ontwerp: Stunned, Idea & Identity, Zwolle

Van werken van beeldende kunstenaars, aangesloten bij een CISAC-organisatie is het auteursrecht geregeld met Pictoright te Amsterdam.

© c/o Pictoright Amsterdam 2022.

Museum de Fundatie heeft er naar gestreefd de rechten van de illustraties volgens wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot ons wenden.

© 2023 Stichting Museum de Fundatie, Zwolle
Stichting Hannema-de Stuers Fundatie, Zwolle

museumdefundatie.nl

(EX-)CHANGE: PROTO,
met werk van Dana Lixenberg

BIJLAGE 1

(Neven)functies Raad van Toezicht

Mw. drs. W.E. van Aalst (lid Raad van Toezicht tot 14 augustus 2023):

Bestuurder/hoofdredacteur HUMAN

Bestuurslid Humanistische Alliantie

Lid Stuurgroep Netwerk Mediawijsheid

Dhr. mr. R.H.L.M. van Boxtel (voorzitter Raad van Toezicht tot 1 maart 2023):

Voorzitter Raad van Commissarissen KPMG (tot 25 juni 2023)

Voorzitter Raad van Toezicht Amsterdam Sinfonietta

Raad van Toezicht Dierentuin Natura Artis Magistra

Lid van de Taskforce duurzaamheid van de UIC

Voorzitter van bestuur Leo Smit Stichting

Mw. mr. D.C. Hannema:

Contractmanager bij het Afval en Energiebedrijf Amsterdam AEB

Zelfstandig gevestigd adviseur in bouw- en aanbestedingsrecht

Dhr. drs. K. Meijer:

Gemeentesecretaris/algemeen directeur Enschede

Dhr. ir. D. van Vliet:

Directeur UniVastgoed

Voorzitter Unica Foundation

Penningmeester Stichting Thorbecke

Voorzitter Stichting Berbice.

Dhr. J. Vonhof (lid Raad van Toezicht tot 1 juni 2023):

voorzitter Koninklijke Vereniging MKB Nederland,

vicevoorzitter Stichting NL International Business,

bestuurslid /vicevoorzitter MKB-Doorgaan,

voorzitter Stichting van de Arbeid,

raadslid Bankraad Nederlandsche Bank,

lid Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB),

vicevoorzitter Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC),

bestuurslid Koning Willem I Stichting,

lid RvA Stichting Instituut GAK,

vicevoorzitter RvA Stichting Programma Uitzending Managers (PUM),

raadslid/lid dagelijks bestuur Sociaal Economische Raad Den Haag (SER),

boegbeeld SOS vakmanschap,

ambassadeur VMBO on Stage,

bestuurslid Federatie Nederland Onderneemt!,

bestuurslid Stichting Nederland Onderneemt Maatschappelijk!,

lid RvA UWV divisie WERKbedrijf.

Dhr. R. P.M. Wolfkamp (voorzitter Raad van Toezicht vanaf 1 maart 2023):

Algemeen Directeur van Wadinko NV.

Lid Raad van Commissarissen Koninklijke NNZ BV.

Lid Raad van Commissarissen Koninklijke Auping BV

Voorzitter Raad van Commissarissen Vrieling Adviesgroep BV

Lid Raad van Commissarissen Schoeller Allibert BV

MUSEUM DE
FUNDATIE